...НУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

46-дахи жэлээ гарана

...УРЯАД ҮНЭН

...й Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

№ 111 (12015)
1969 оной
майн 15,
четверг

Сэн 2 мүнгэн

СССР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ТҮРҮҮЛЭГШЭ А. Н. КОСЫГИНАЙ ФИНЛЯНДИИН РЕСПУБЛИКЫН ПРЕЗИДЕНТ У. К. КЕККОНЕНТЭЙ УУЛЗАХАЯА БАЙҺАН ТУХАЙ

Хоёр талаһаа хэлсэгдэһэнэй ёһоор, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ А. Н. Косыгин Финляндиин Республикын Президент У. К. Кекконентэй юрын гуримаар Ленинградта байгша оной майн 19-дэ уулзахань.

Н. В. ПОДГОРНЫЙ КНДР АЙЛШАЛАН ОШОБО

КНДР-эй Арадай Верховно суглаанай Президиумэй Түрүүлэгшэ Цой Ен Генэй уряалаар СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. В. Подгорный албанай хэрэгээр Москваһаа Пхеньян ошохоёо майн 12-то гараа. Н. В. Подгорнотой хамта СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын орлогшо С. Б. Ниязбеков, СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министрэй нэгэдэхи орлогшо В. В. Кузнецов, Гадаадын экономическа харилсаа холбооной талаар СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Гүрэнэй комитедэй түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо И. В. Архипов, Приморско крайгүйсэдкомой түрүүлэгшэ М. М. Кузнецов болон бусад тушаалтад ошолсоо. (ТАСС).

Н. В. Подгорный КНДР-тэ ерэбэ

ПХЕНЬЯН. (ТАСС). СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. В. Подгорный КНДР-эй Арадай Верховно суглаанай Президиумэй Түрүүлэгшэ Цой Ен Генэй уряалаар албанай хэрэгээр майн 14-дэ КНДР-тэ айлшалан ерээ.

Замбуулиниие шэнжэлдэг мэргэжэлтэдэй уулзалга

ПРАГА. (ТАСС). Замбуулинай дайдые шэнжэлхэ уласхоорондын комитедэй (КОСПАР) сесси майн 12-то Прагада нээгдээ.

Дэлхэйн 30 ороной 600 эрдэмтэд ба мэргэжэлтэд сессиин хүдэлмэридэ хабаадана. Совет делегациие академик А. А. Благонравов толгойлно.

Сессидэ хабаадагшад 12 үдэрэй туршада замбуулиниие шэнжэлхэ, ажаглахын тула элдэб асуудалнуудаар 300 элидхэл шагнаха. Тэдэнэр огторгойн бодосууд болон хэмэл ододой хойноһоо адаглан хараха, замбуулинай дайдаһаа мэдээнүүдые Газар худар дамжуулха ябадалтай холбоотой асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхэ юм. Замбуулинай биологидо зорюулагдаһан, тэрэ тоодо замбуулинай дайдада хүнэй үни удаан байха арга боломжонууд тушаа мэдээсэлнүүдтэ тэдэнэр ехэ анхарал хандуулха.

РОССИН ФИЗКУЛЬТУРНА ХҮТЭЛБЭРИЛЭГШЭДЭЙ ЗҮБЛӨӨН

МОСКВА. (ТАСС). КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй «Орон дотороо физическэ культура ба спорт хүтэлбэрилгые һайжаруулха тухай» тогтоолһоо үндэһэлэн, физкультурна эмхинүүдэй бэелүүлхэ зорилгонууд автономито республиканuудай, хизаарнуудай, Россин Федерациин областьнуудай, Москвагай, Ленинградай Физическэ культура ба спортын комитедүүдэй түрүүлэгшэнэрэй мэдээсэлнүүд зүблөөн дээрэ зүбшэн хэлсэгдээ.

РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо В. И. Кочемасов, КПСС-эй ЦК-гай пропагандын таһагай секторые даагша Б. П. Гончаров, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи Физическэ культура ба спортын комитедэй түрүүлэгшэ С. П. Павлов гэгшэд зүблөөнэй хүдэлмэридэ хабаадана.

РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи Физическэ культура ба спортын комитедэй түрүүлэгшэ В. Д. Алёхин элидхэл хээ. Тэрэнэй һүүлээр үгэ хэлэлгэн эхилбэ.

Колхозой шэнэ Уставай проектые зүбшэн хэлсэнэ

Колхозой шэнэ Жэшээтэ Уставай проектые зүбшэн хэлсэлгэдэ зорюулагдаһан научна конференци Москвада, СССР-эй Наукануудай академиин гүрэнэй байгуулалта ба хуули ёһо шэнжэлдэг институтда майн 12-то нээгдээ. Юристнүүд ба экономистнууд, союзна республиканууднаа ерэһэн хуули ёһоной талаар мэргэжэлтэд, партийна, совет, хүдөө ажахын зургаануудай түлөөлэгшэд, колхозой түрүүлэгшэнэр тус конференцидэ хабаадана. КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд конференциин хүдэлмэридэ хабаадалсана.

Гүрэнэй байгуулалта ба хуули ёһо шэнжэлдэг институтай директор, СССР-эй АН-ай гэшүүн-корреспондент В. М. Чхиквадзе, СССР-эй АН-ай гүрэнэй байгуулалта ба хуули ёһо шэнжэлдэг институтай секторые даагша, юридическэ эрдэмэй доктор, профессор М. И. Козырь, СССР-эй Хүдөө ажахын министерствын колхозуудай хэрэгүүдые эрхилдэг управлениин начальнигай орлогшо Л. И. Зайцев, РСФСР-эй Хүдөө ажахын министерствын колхозуудай хэрэгүүдые эрхилдэг главна управлениин начальник В. С. Якушев гэгшэд конференци дээрэ элидхэлнүүдые хээ. Научна конференци дээрэ колхозой шэнэ Жэшээтэ Уставай проект тушаа элидхэлнүүдые зүбшэн хэлсэлгэ эхилбэ.

(ТАСС).

...АРИЛГААЯ ТҮРГЭНӨӨР, ЭРХИМ ...АНАРТАЙГААР ХЭЖЭ ДҮҮРГЭЕ!

...ҮТЭЭСЭТЭЙГӨӨР, ШАНАРТАЙГААР

...гойн урдуур нэ... тарялан харлана. ...захаһаа гурбан сеял... тарилгын хэдэн ... татуулан дабшана. ...лаан Ооронго» колхо...торнууд шэниисэеэ ...а байна гээшэ.

...эй полиин захада ...тракторна бригадын ...колай Дабаевич Зод...ые зогсоожо, хүдэлмэриинь шанар шалгаба. Тиигээд ажалаа үргэлжэлүүлхэ дохёо үгэнэ.

— Энэ жэл механизаторнууднай яһала һайнаар хүдэлнэ даа, —гээд бригадир тарялангай эзэдые магтана. — Халаанай даабари дүүргэдэггүй хүнүүд үгы тооной.

Полевой станда ерэжэ, ажалай дүн харуулдаг самбар дээрэ обёорходо, тарилгын агрегадуул түрүүшын үдэрһөө үнэхөөр бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлгэгдэжэ байна гэжэ мэдэхээр. Жэшээнь, тракторист Содном Намаевич Максаровай тарилгын агрегат халаан бүриингөө даабари 130 процент хүрэтэр дүүргэнэ гэхэ гү, али 45 гектар тарина.

Колхозой механизаторнууд шэниисэеэ бухыдэнь хэрээһэлүүлэн тарина. Үдэртөө нэгэ тээшэнь тарибал, һүниндөө тэрэнээ хэрээһэлүүлэн хаядаг заншалтай.

Газар хахалха хүдэлмэридэ ябаһан механизаторнууд тарилгашадһаашье дутанагүй. ДТ-75 трактораар эдэнэр халаан бүхэндөө дунда зэргээр 8 гектарһаа доошо бэшэ хахална. Мүн ДТ-54 трактораар хахалхадаа 7 гектарта хүргэнэ.

— Гусеничнэ тракторнууднай бүхыдөө хоёр халаанда хүдэлгэгдэнэ, — гэжэ бригадир мэдүүлнэ.

Тиигэжэ колхозой 1-дэхи бригадын механизаторнууд эртын тарилга үглөө мүнөө дүүргэхэнь.

Трактор, машинануудые һаадгүйгөөр хүдэлгэхэ арга эндэ бии. Бригададань ашаанай автомашина даалгагданхай. Тэрээгээрэе эбдэрһэн тракторнуудта хэрэгтэй частьнуудые абаашадаг, хээрэ хүдэлжэ байһан хүнүүдтэ халуун эдеэ зөөдэг юм.

Хабарай тарилгые хурданаар ябуулхадань тус колхоздо Буряадай хүдөө ажахын институдай студентнэр, колхоз, совхозуудай хүтэлбэрилэгшэдые бэлдэхэ һургуулиин курсантнууд горитой туһаламжа үзүүлнэ.

Энэ жэл хабарай тарилгын хүдэлмэри хэзээ хэзээнэйхиһээ эмхитэйгээр, шанар һайнтайгаар ябуулагдажа байна гэжэ тэмдэглэхээр. Үнэхөөр колхозой механизаторнууд үндэр баян ургаса абан, В. И. Ленинэй 100 жэлэй ойе угтахын түлөө оролдоно.

Б. ГЫЛЫКОВ.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. «Улаан Ооронго» колхозой 1-дэхи тракторна бригадын бригадир Н. Зодбоев (зүүн гарһаа) сеялкэшэн А. Кондратьева. 2. Тракторист С. П. Максаровай агрегат шэниисэ тарижа ябана.

Авторай фото.

Улаан-Үдын аймаг.

ТАРЯАШАДАЙ ДУНДА

МУХАР-ШЭБЭР. **(Телефоноор абтаба).** Манай аймагай культурын байшангай дэргэдэхи 10 хүнһөө бүридэһэн агитбригада хабарай тарилгын үедэ соёлой хүдэлмэри үргэнөөр ябуулна.

Агитбригадынхид майн 12-то «Забайкальский» колхоз гаража, наада табяа. КПСС-эй Мухар-Шэбэрэй райкомой лектор И. И. Коденев агууехэ В. И. Ленинэй 100 наһанай ойдо зорюулагдаһан, мүн уласхоорондын асуудалаар лекци уншаба. Мүнөө агитбригада Суулгын совхоздо ошоод, тэндэхи таряашадай дунда соёлой хүдэлмэри ябуулна. Тэдэнэр социалис мүрысөөнэй дүнгүүдые, дайшалхы хуудаһа, ханын һонинуудые гаргалсана, мүн аймагай ажахынуудта хабарай тарилгын ямараар үнгэржэ байһан тухай механизаторнуудта хөөрэжэ үгэнэ.

Аймагай бүхы соёлшод хабарай тарилгын үедэ таряашадые һайнаар хангахын тула ехэ оролдолго гаргана.

Т. СИНЕЛЬНИКОВА.

ЭРТЫН ТАРИЛГЫЕ ДҮҮРГЭБЭ

«ЗНАМЯ ЛЕНИНА» колхозой табадахи бригадынхид артель соогоо түрүүлэн эртынгээ тарилга дүүргэбэ. Долоон хоногой турша соо эндэхи таряашад 802 гектарта шэниисэ тариһан, 473 гектарта эртын паар хахалһан байна.

Бүхы орооһо тарянай үрэһэн хородогдоһон, нара һалхинда шанаржуулагдаһан. Тарилга бүхыдөө хэрээһэлүүлэн хэгдээ.

Мүнөө энэ бригадынхид колхозойнгоо 2-дохи бригадын механизаторнуудта хамһалсана.

Манай корр.

Мухар-Шэбэр.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

НҮХЭР Г. Б. ЦЫДЕНОВЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Республикын партийна, совет, ажахын органуудта олон жэл һайнаар хүдэлмэрилһэнэйнь түлөө, мүн 60 наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан, КПСС-эй обкомой партийна архивые даагша нүхэр **ЦЫДЕНОВ Гомбо Боболоевичые** Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй **Хүндэлэлэй грамотаар** шагнаха.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ А. ХАХАЛОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь К. МАСЛОВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1969 оной майн 14.

...ХЭН НОГООН ДОЛГИЛХОЛ

...нүүдтэ сагай улари... муушаг байдагшье ...публикымнай колхоз, ...сабшалангаа һайжа... ногооной баян ур... абадаг дүй дүршэл...уд яһала олошорон...

...най нуга сабшалан...ые ямар аргаар дээ... гэжэ һонирхоходо, ...мэ ямаршье нюуса ...й дүршэлтэй эдэ лу...ар дээрээ түхэреэн ...а таһалгаряагүй хү...бхэ болон минераль...э ехээр оруулна, хэ...айса уһална гээшэ. ...хүбхэтэй болоһон га...илжо, хатуужаһа...ектэй лущильнигаар ...элдүүрилнэ.

...рэнүүдтэ Бэшүүрэй ...говодууд энэ талаар ...мэри хээ. Урдань ...луговодуудай сабша...агротехническэ бүхы ...аг соонь бүтээхэ гэ...н багададаг бай...энһээ гадна, сабша...лэ хүдэлмэринь хаба...й зэргэсэжэ, лугово...р, машина хүртэдэг...а. Мүн һубаг ханаа...лэхэ, шэнэдхэн за...лээд ехэ ажалынь ...эхээр хараалагдаба...имэрхүү шалтагаа...ргүй үлэшэдэг бай...

...адэнь тус ажахын ...эд эдэ бүгэдые ан...ажа, лугомелиоратив...руулагдамал тусхай ...тулаад, элдэб түхэ...ран трактор, юумэ ...йгээр, мүн араатай ...шэбхэ бутарган та...ина, борнойнуудые, ...щильник, минеральна ...тараха сеялкэнүүдые ...машинануудые даал...эхэ ажалыень түсэб...

...ээ жэлдэ эндэхи луговодууд нэн түрүүлэн уһалууриингаа системэнүүдые шэнэдхэн заһабарилжа, малай бэлшээри болоһон, дошо болдогто дарагдашаһан сабшалангаа сэбэрлэжэ, үндэһөөрнь һайжаруулһан байха. Энээнэйнгээ ашаар тэдэнэр тэрэ жэлдээ урданайхида орходоо нилээд ехэ үбһэ хуряажа амжаһан бэлэй.

Урданай байдал тухайнь хөөрэлдэжэ байхадамнай, үнинэй луговод Бимба Ринчинов тодожо абамсаараа:

— Юуншье урдань гэжэб даа, мэнэ һаяханал гэхээр, ойроойдоол 7-8 жэлэй саада тээ, ажахымнай хүтэлбэрилэгшэд, малшад, хонишодой болон луговодуудай дунда сабшалан һайжаруулха тухай ямаршье зугаа гарадаггүй, хабартаа уһалаа болоод лэ, ургасыень хуряажа орогшо һэмди. Эгээл тиимэһээ ниитымнай адууһа мал үбһэ тэжээлээр дуталдажа, гансашье малшадые бэшэ, мүн маанадые хэды зобоогшо һэн бэ. Үбэлэй хүйтэндэ үбдэг тулама саһан доро дарагдаһан һолоомоной һуури бэдэржэ, мэхиинэ суглуулжа зөөхэ ябадал али олон үзэгдэдэг байһан, — гээд хөөрэнэ.

Зүб лэ даа. Сабшалан һайжаруулха хэрэгтэ хүн бүхэн оролдолго гаргаха ёһотой ха юм. Тиигээгүйдөө хайшан гээд совхозойнгоо мал ажалые хүгжөөхэб.

Хабар эртэ, саһанай үшөө хайлаадүйхэн байхада, энэ совхозой хүтэлбэрилэгшэд сабшалангай ургаса бүри ехээр дээшэлүүлхын тула хоёрдохи отделенидээ үшөө нэгэ лугомелиоративна тусхай оньһожоруулагдамал бригада эмхидхэһэн байна. Энэ бригадань нүүдэлхидөөл адли хэрэгтэй элдэб трактор, машина, хэрэгсэлнүүдээр хангагдажа, даажа абаһан сабшалан дээрээ хам орожо хүдэлһэн юм.

Сабшалан, бэлшээри һайжаруулха талаар республика дотор соносхогдоһон хоёр һарын туршада тус совхозой эдэ хоёр лугомелиоративна бригада даажа абаһан сабшалан дээрээ яһала ехэ хүдэлмэри ябуулаа. Жэшээлбэл, нэгэдэхи отделениин Санжа Содбоевой хүтэлбэрилдэг бригадынхид Нарин-Гутайн, Бобхойн сабшалан дээрэ 1500 тонно наг шэбхэ гаргажа тарааһан байна. Харин тиихэдэ нүгөөдэ Павел Слеплевэй даадаг бригада аяар 2550 тонно наг шэбхэ зөөжэ бутаргаһан.

Гадна хүнгэн хүрьһэтэй газарта ургадаг шэмэ ехэтэй залаата үбһэ ногоо ехээр хуряажа абахын тула хамта дээрээ 1260 гектар сабшалан борнойлоо. Эндэ мүнөө минеральна утэгжүүлгэ түлэг тараагдажа байнхай.

— Мүнөө жэл минеральна утэгжүүлгэ нёдондонойхиһоо 1,5 дахин ехые тараахаар хараалнабди. Ушарынь хадаа минеральна утэгжүүлгэ оруулагдаһан сабшалангһаа юрын газарайхида орходоо хоёр-гурба дахин ехэ үбһэн хуряагдана. Шэбэртын сабшалан дээрэ хүдэлдэг Михаил Жарников, Назар Петров гэгшэдэй даадаг хоёр агрегадайхид үнгэрһэн арбаад үдэрэй туршада 75 гектар газар аммиагтай уһаар үндалуулаа. Харин Новостретенскын, Мотнягай сабшалан дээрэ хүдэлдэг нүгөөдэ бригадын агрегадайхид 125 гектарта аммиачна селитрэ, мочевинэ оруулжа үрдинхэй, — гээд, совхозой мелиоратор Бимба Галданович тобшохоноор хэлээ һэн.

Эндэ мүн хуурай минеральна утэгжүүлгэ тарааха хүдэлмэри амжалтатайгаар ябажа байнхай. Энэ хүдэлмэриень мүнөө хоёр агрегат дүүргэнэ. Эндэхид минеральна утэгжүүлгэ оруулгаяа майн 20 болотор дүүргэхээр хаарална.

— Мүнөө жэл саһа багатай, үлэмжэ хүйтэн үбэл байжа, гол горходнай уһаар бага, уһалуури хододоо таһалдахаяа һанана. Хэды тиимэшье һаань, балгашье уһа алдангүй бүхы сабшалангаа уһалхаар оролдонобди,—гэжэ Нарин-Гутайн луговодуудай звеное хүтэлбэрилэгшэ Гомбо Содномов хэлэнэ.

Сабшалангайнгаа үбһэ ногооной ургаса эрид дээшэлүүлхын тула тэрэнээ үндэһөөрнь һайжаруулха шухала гэжэ эндэхид өөһэдынгөө дүй дүршэлһөө тодорхойлһон. Тиимэһээ тус совхозой луговодууд энэ хабартаа 415 гектар сабшалангай талмайе шулуу шохойһоо сэбэрлэжэ, болдогуудыень отолһон, мүн хүбхэнтэһэн 800 гектар газарай хүрьһэ араатай катогоор соолоһон байна. Нёдондо 1200 гектар сабшалангаа иигэжэ элдүүрилһэнэй ашаар ногоониинь үдхэржэ, һайн шанартай үбһэн хуряагдаһан бэлэй.

— Сабшалан бүхэмнай ээтэйшье һаа, баһал дутагдалнууд ушардаг. Гол дутагдалынь гэхэдэ, олонхи газарта пенсидэ гараһан үбгэжөөлнүүд мүнөөшье болотор хүдэлжэ байһаар. Бар хүсөөр бүтээгдэхэ зарим хүшэр хүндэ ажал саг соогоо хэгдэнгүй үлэшэнэ. Тэрэнһээ гадна, «зунай байрада гарахань үшөө эртэ, хүйтэн» гэһэн шалтаг баридаг зарим бригадирнууд отара, гүүртэнүүдээ сабшалан дээрэһээ саг болзортонь гаргангүй, хойшонь татажа, ехээр түйбүүлнэ гээшэ, — гээд, мелиоратор Бимба Галданович хэлэжэ һуугаа һэн.

Түсэбтэ табан жэлэй дүрбэдэхи жэлдэ эндэхи луговодууд бүри баян ургаса хуряахаар хараална. Нёдондо жэл эдэнэр гектар бүриһөө дунда зэргээр 16 центнер үбһэ хуряаһан һаа, мүнөө жэл 17,9 центнер абахаар түсэблэнхэй. Теэд энэ түсэб, даабаряа дүүргэжэ, адууһа малайнгаа ашаг шэмые эрид дээшэлүүлхэ хэрэгтэ өөһэдынгөө хубитые горитойгоор оруулалсахын түлөө тэмсэжэ байһан Бэшүүрэй совхозой луговодуудай һанаһандаа хүрэхэ байһандань этигэхээр. Үдхэн ногоон долгилхол байха.

Вл. ЖИГЖИТОВ,
манай тусхай корр.

РЕПОРТАЖ

ДҮШЭН ТАБАН ЖЭЛЭЙ ОЙ

МҮНӨӨ 75 мянган гэшүүдһээ бүридэһэн, ВЛКСМ-эй Буряадай областной организациин анха байгуулагдаһан сагһаа хойшо 45 жэлэйнь ой гүйсэбэ. Энэ түүхэтэ ойдо зорюулһан ниислэлэй олонинтэ комсомолшууд болон залуушуулай хабаадалгатай баяр ёһололой митинг уржадэр болобо. Энэ митинг комсомолой республиканска нэгэдэхи съездын болоһон гэрэй — Зүүн Сибириин культурын институдай һуралсалай байшангай газаа, Ленинэй нэрэмжэтэ үйлсэдэ эмхидхэгдээ.

ВЛКСМ-эй обкомой нэгэдэхи секретарь **Маэн Махановай** дурадхалаар, митингшэ болоһо байһан газарта областной комсомолой организациин, Дурасхаалта, городской комсомолой организациин Улаан тугууд асарагдаба. Тэдэ тугуудые асарагшадай дунда республикын түрүүшын комсомолшуудай түлөөлэгшэд Н. Е. Левский, С. Я. Ербанова, К. Е. Тугутов, М. С. Южук, М. С. Соломенный ябалсана.

Удаань нүхэр Маханов Буряадай комсомолой түүхые харуулһан хуряангы үгэ хэлэжэ, ВЛКСМ-эй областной организациин 45 жэлэй ойдо, түрүүшын съездын болоһон гэртэ дурасхаалай самбар хадалгада зорюулһан митингые нээбэ.

РКСМ-эй Буряадай республиканска нэгэдэхи съездын делегадууд байһан Николай Иванович **Мункоев**, Константин Трофимович **Барабанов** гэгшэд ханада хадаатай дурасхаалта самбарые нэмэрюулэн хушаһан хүхэ торгон бүд сүмөөхэнөөр хоёр тээһээнь абана. Альга ташалган! Тэрэ самбар дээрэ: **«Эндэ 1924 оной майн 5—6-да РКСМ-эй Буряадай республиканска нэгэдэхи съезд болоһон юм»** гээд аржыса бэшэгдэнхэй.

Хорёод онуудай комсомолой гэшүүн, нэгэдэхи съездын делегат **Н. И. Мункоевто** үгэ үгтэбэ. Тэрэ Буряадай түрүүшын комсомолшуудай нэрэһээ эндэ суглараһан мүнөө үеын залуу үетэниие халуунаар амаршална, һайн һайхан амжалта туйлахыень, зол жаргалтай ябахыень хүсэбэ. Хоёр мянга үлүүтэй гэшүүдһээ бүридэһэн тэрэ үеын областной организациие нэгэдэхи съездэ түлөөлһэн 47 делегадуудай нэгэнниинь байһандаа, республикын комсомолой организациин али зэргээр урган бэхижэжэ байһыень хаража ябахадаа үгэ хэлэгшын омогорхол, баяр баясхалан зүрхэ сэдьхэл дүүрэн салгидана ха юм даа.

Улаан-Үдын локомотивна депогой комсомолой организациин секретарь Николай **Сербин**, Зүүн-Сибириин технологическа институдай студент Ирина **Шойбонова** мүнөө үеын комсомолшуудай хэрэг үйлэнүүд тухай хөөрэхэ зуураа, В. И. Ленинэй үүсхэлээр байгуулагдаһан комсомолой организациие саашадань улам бэхижүүлхэ, гэгээн гэрэлтэ коммунизм байгуулха ехэ хэрэгтэ эршэ хүсэтэйгөөр, эдэбхи хэшээлтэйгээр хам оролсохо байһанаа элирхэйлбэ.

КПСС-эй обкомой секретарь **А. А. Бадиев** комсомол үетэнэй аша габьяата ажал хүдэлмэриие магтан тэмдэглэбэ, саашадаа улам ехэ амжалта, эдэбхи үүсхэлтэ хэрэг үйлэ туйлахыень, зол жаргалтай ябахыень юрөөбэ.

Г. ЦЫРЕТОРОВ, манай корр.

Митинг дээрэһээ абтаһан зураг.

Б. ЦЫРЕМПИЛОВЭЙ фото.

Партийна хүтэлбэрилэгшэдэй ба журналистнуудай

ЗАНШАЛТА УУЛЗАЛГА

ПАРТИЙНА ХҮДЭЛМЭРИДЭ ЛЕНИНЭЙ ОНОЛ АРГА ХЭРЭГЛЭХ

„Өөрынгөө гол хүсэ ба анхаралые ямар юумэндэ хандуулха байhа... саг соонь хараада абаха, мэдэхэ гээшэ хүтэлбэриин, политикын бүхы о... оншонь болоно“.

В. И. ЛЕНИН.

Партийна хүтэлбэрилэгшэд ба журналистнуудай ээлжээтэ уулзалга болобо. Зэээндэ КПСС-эй Улаан-Үдын горкомой, Октябрьска, Железнодорожно, Кабанскын, Улаан-Үдын, Загарайн, Прибайкалиин, Сэлэнгын, Бэшүүрэй, Хоринн райкомуудай хүтэлбэрилэгшэд болон ударидахы тушаалтад хабаадалсаhан байна. Мүн тэрэшэлэн КПСС-эй обкомой партийно-эмхидхэлэй хүдэлмэриин таhагые даагшын орлогшо Б. Т. Аюров энэ уулзалгада байлсаа.

В. И. Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй ойдо бэлдэжэ байhан түүхэтэ үетэй дашарамдуулан, тэрэнэй хэтэ мүнхэ заабариин, сэсэн мэргэн hургаалай ёhоор партийна хүдэлмэри эрхилхэ тухай хөөрэлдөөн болобо. Уулзалгада хабаадаhан партийна, ажахын хүтэлбэрилэгшэд олониинь тэ зоной, али бүхы кадрнуудай дунда ябуулдаг хүдэлмэри тухайгаа хөөрөө. Партийна хүтэлбэрилэгшэд дүй дүршэлөө халан абалсаха зорилготой hонирхолтой хөөрэлдөөн болобо.

Уулзалгада хабаадаhан нүхэдэй хэлэhэн үгэнүүдые хураамжалан доро толилбобди.

I. ХҮТЭЛБЭРИЛЭГШЭ—КОЛЛЕКТИВ—ХҮДЭЛМЭРИШЭН

В. А. ТИТЕНКО. Р. В. ВЕРШИНИНА. М. П. НИКОНОВА. В. Е. ШУЛУНОВ.

В. А. ТИТЕНКО, Онохойн модоной комбинадай директор:

— Ажахы эрхилхэ ленинскэ ёhо гуримуудые шудалха, тэдэниие бодото хэрэг дээрэнь бэелүүлхэ тухай асуудалай удха шанар гүн гүнзэгы. Энэ асуудал хадаа партийна хүдэлмэриин гол шулала шатань болоно. Тиимэhээ КПСС-эй Загарайн райком тус хэрэгтэ анхаралаа онсо хандуулдаг болонхой. Тээмэндэ райкомой дэргэдэ энэ асуудалаар научно-практическа конференци болоо hэн. Партийна ямаршье хүдэлмэри ябуулхадаа, имагтал Ленин багшын нангин заабарие, гүн удхатай hургаалые хүтэлбэри болгохо, өөhэдынгөө ажал ябуулгада гүнзэгыгөөр тэдэниие нэбтэрүүлхэ гээшэ бидэндэ, илангаяа ударидахы тушаалтай хүнүүдтэ, гол хэрэгнай болоно гэжэ бүхөөр хадуугданхай.

Би өөрөө тэрэ конференци дээрэ үгэ хэлээ hэм. Тиихэдээ хүтэлбэрилхы тушаалтад хадаа хэзээдэ үзэл сурталайнгаа, мэргэжэлэйнгээ талаар мэдэрэл ехэтэй, бэедээ, ударидадаг нүхэдтөө шанга эрилтэтэйгээр хүдэлхэ уялгатай байhан тухай тогтоhон байнаб.

Эдэ хэлээшэеэ өөрынгөө хүтэлбэрилдэг предприятиин ударидахы зарим тушаалтадай жэшээтэ хүдэлмэреэр баримталан харуулhан байнаб. Гэхэтэй хамта агуу багшын hургаалые гүйсэд хэрэглэжэ шададаггүй, коллективтэеэ холбоо муутай байдаг ушарай ямар хохидолтой байдагые бодото байдал дээрээ жэшээлэн харуулаа hэм. Хүтэлбэрилэгшэ, тэрэнэй доодо шатын тушаалшад, бүхы коллектив хадаа хоорондоо бэе бэеэ ойлголсон, холбоо бахим хүдэлхэ гээшэ партийна хүдэлмэриин тон шухала эрилтэ болоно бшуу.

Аймагта болоhон конференциин hүүлээр бидэ комбинат дээрээ В И. Ленинэй захяа заабари болон hургаалыень бэелүүлхэ тухай түсэб зохёожо, баhал иимэ хөөрэлдөө өөhэдтөө эмхидхэхэ гэжэ шиидхэбэри абанхайбди. Энэ хэмжээ ябуулгын манда нилээд туhатай hургаал боложо үгэхэ байhаниинь дамжаггүй.

Р. В. ВЕРШИНИНА, Улаан-Үдын нооhо утаадаг фабрикын партбюрогой секретарь:

— Хүтэлбэрилхы кадрнуудые шэлэн олохо, үйлэдбэри дээрэ тэдэниие зүбөөр хубаарилан табиха, коммунис ёhоор хүмүүжүүлхэ гээшэ партийна хүдэлмэриин эгээл шухала хэрэгүүдэйнь нэгэн гэжэ мэдээжэ. Кадрнууд тухай В. И. Ленинэй зааhан заабарие бэелүүлэн, залуу мэргэжэлтэдые, ухамай хурса хүдэлмэришэдые хүтэлбэрилхы тушаалнуудта дэбжүүлхые оролдодог гээшэбди. Олоной дундаhаа шалгарhан хүнүүдые дээшэнь дэбжүүлхэдэ үрэ дүнгөөр үлэмжэ hайн. Тэдэнэр нүхэдтөө хүндэтэй, үйлэдбэри hайн мэдэдэг ажал даагша болодог. Гадна хүтэлбэрилхы тушаал дааhан кадрнуудаа партиин зэргэдэ жагсааха гэжэ (коммунист бэшэ байгаа хадань) заатагүй хүсэлдэг гуримтайбди. Коммунист болоhон хүнэй харюусалга ехэ, политическэ мэдэрэлээ тэрэ ходо дээшэлүүлжэ байха уялгатай болодог. Тиимэ хүндэ эрилтэ табихада оншотой бшуу.

Таhаг, цех, участок болон бусад hалбаринуудые даадаг нүхэдэй тоосоое партбюро дээрэ, партийна суглаан дээрэ хирэ-хирэ болоод зүбшэн хэлсэжэ байхада, тэдэнэй харюусалга улам дээшэлдэг. Һүүлэй үедэ мастерай үүргэ болон харюусалгые үргэхэ зорилгоор эмхидхэлэй горитой хүдэлмэри хэнэбди. Тэдэнэй ажал ябуулгые ходо шалгажа, шэнжэлжэ байха гээшэ аша туhатай хүдэлмэри бшуу.

Манай фабрикын директор нүхэр В. И. Шиганов жэшээтэ хүтэлбэрилэгшэ юм. Доодо шатынгаа ударидагшадта, юрын хүдэлмэришэдтэ угаа хүндэтэйгөөр хандадаг, тэдэнэй хэлэhэн юумые анхаралтайгаар шагнадаг, зандархы, ноёрхуу зан гаргажа, энэ тэрэ үлүү үгэ дуугаржа байхыень огто харахагүйш. Хүн бүхэниие, ажал даагша бүхэниие өөрынгөө хэрэгтэ эзэн байхаар хүмүүжүүлхэ гэжэ ходо-доол оролдожо ябадаг директор. Тиигээдшье тэрэнэй туhалагшад хүтэлбэрилэгшынгөө зан абарине, шадамар бэрхэ ударидалгые, хүмүүжүүлхы мэргэжэлые халан абадагынь үнэхөөрөө hайн жэшээ. Ябаhан лэ газартань нүхэдэй ёhоной ажабайдал, аха дүүгэй хани холбооной амисхаал салгидажа байдаг шуу.

М. П. НИКОНОВА, Кабанскын совхозой фермые даагша:

— Арба гаран жэлэй туршада hаалишанаар хүдэлөө hэмби. Һайнаар хүдэлhэнэйнгөө түлөө оронойнгоо ниислэл — Москва хоёр удаа ошожо, ВДНХ-да хабаадаhан байгааб. Урдань манай фермэ ходол гээгдэжэ ябадаг hэн. Теэд гурбан жэлэй саада тээ совхозоймнай дирекци энэ фермэ хүтэлбэрилхые намда даалгажа үгөө. Энэ хугасаа соо ехэ хүдэлмэри ябуулагдаба. Һаалишад үнеэдээ электрын аргаар haадаг болоо. Тэжээл буйлуулдаг цех түхеэрэбди. Шэбхэ шабааhа гаргаха хүдэлмэри сүм оньhожоруулагданхай. Мүнөө аймаг дотороо түрүү дүй дүршэлэй фермэ гэжэ нэрлэгдээд, бүхы ажахынуудай hаалишад, малшад ерэжэ, ажалтаймнай танилсадаг болонхой.

М. А. ЛУКЬЯНОВ, КПСС-эй Кабанскын райкомой секретарь:

— Би М. П. Никонова тухай хэдэн үгэ хэлэхэ байнаб. Юуб гэбэл, энэ эхэнэр урдань түрүү hаалишан ябаад, саашадаа фермые даагшаар дэбжүүлэгдэжэ, шадамар, мэргэжэл түгэс хүтэлбэрилэгшэ байhанаа харуулаа бшуу. Коллективтээ хүндэтэй ябадаг. Фермые анхан даажа абаhан сагhаа хойшо үнэн сэдьхэлээ табижа, нэн түрүүн малшадтаа зохихо байра байдал түхеэрхые оролдоhон хүн. Эрилтэ хэрэглэмжэдэнь анхаралтайгаар хандадаг юм. Энэнь эрхим ажалаар харюулагдана бшуу. Хүтэлбэрилэгшын сугтаа хүдэлдэг нүхэдтөө анхаралтайгаар хандадаг байхадань ажалынь урагшатай, үрэ дүнгынь hайн байна ха юм. Мүнөө энэ фермэ аймаг соогоо эрхимлэжэ, түрүү коллектив гэжэ суурхажа байдаг шуу.

Нүхэр Никонова фермынгээ хүдэлмэришэдтэй хододоо хөөрэлдэжэ, хэрэгыень бүтээлсэжэ, ажалдань туhалалсажа ябадаг. Эндэ улаан булан хүдэлнэ. Сүлөөтэй сагтаа hаалишад Улаан-Үдэ ерэжэ, театр харадаг. Олонхи ушарта зарим хүтэлбэрилэгшэд жэжэ юумые анхаралдаа ёhоор абадаггүй. Тиимэ ябадал Мария Петровнада огто байдаггүй. Хүтэлбэрилэгшэ байhан туладаа малшадтаа hайн hайхан сэдьхэлэй, нүхэр ёhоной анхарал хандуулжа, хамтынгаа зорилгые эбтэй эетэйгээр, бултадаа зүбшэжэ бэелүүлнэ. Хүтэлбэрилэгшэ хүн өөрынгөө бэелүүлхэ уялгые нигэжэл дүүргэжэ байха ёhотой ха юм.

В. Е. ШУЛУНОВ, Улаан-Үдын аймагай «Байкал» племхозой жолоошон:

— Коллективые хүтэлжэ байгаад, тэдэнэй хамтын, өөрыньшье хэрэгтэ хайхарамжагүйгөөр хандаха ябадал гаргаха гээшэ партийна хуули ёhондо тааараха хэрэг аал? Манай племхозой директор нүхэр Ильин эрдэмтэй, ёhо мэдэхэ хүн гэн гэhээ, харин олон юумэ буруушаажа ябадаг. Нэгэтэ гаражые даагшын ажал дээрээ архидадаг тухайнь гомдол ороо hэн. Тэрэнэй уршагта ябадалые хамтын суглаан дээрэ хэлсэхэ гэhэн дурадхал хүдэлмэришэдэй зүгhөө ороод байхадань, «суглаан дээрэ хэлсэhэнэй хэрэггүй» гээд, тэрэ болюулжархёо hэн. Тэрэшэлэн парткомой секретарь байhан нүхэр И. А. Руситтай директорнай аяг зангаараа тааража хүдэлөөгүй. Тэрэнэй суглаан дээрэ директорэй журам тухай шүүмжэлхэдэнь нүхэр Ильин ехээр дураа гутаhан, шүүмжэлэл хабшаа hэн. Нёдондо намар болоhон тоосоото hунгалтын суглаанhаа хойшо парторганизациин секретариин тушаалда мүнөө гурбадахи хүн ороод хүдэлжэ байгша. Партиин гэшүүн аад, зоной дурадхалые буруушааха, хэлэhэн юумыень анхархагүй, шүүмжэлэлдэ дурагүйдэхэ гээшэмнай хүтэлбэрилэгшэ хүнэй шэнжэ түхэлдэ таарахагүй ушар болоно бшуу.

II. В. И. ЛЕНИНЭЙ ЗААhАНАЙ ЁhООР КАДРНУУДЫЕ ХҮМҮҮЖҮҮЛ...

Е. Н. СКУБАРЕНКО, КПСС-эй Загарайн райкомой нэгэдэхи секретарь:

Кадр бүхэн hанаhан соомнай hайнаар, шадамараар хүдэлнэ гэжэ хэлэхын аргагүй. Дээдэ эрдэмтэй зарим мэргэжэлтэд хүтэлбэрилхы тушаалда hожоргүйдэжэ, мууса хүдэлнэ, найдаhан найдалгые харюулнагүй. Тиимэhээ хүтэлбэрилхы, эмхидхэхы хүдэлмэридэ дадаагүй хүнүүдтэ абаhаар ехэ тушаал үгэжэ дэмы. Шадаал hаа, үйлэдбэри дээрэ сэхэ хүдэлгэжэ, ажал hайн мэдэхэ болоhон хойнонь, мүн нютагай хүнүүдые дэбжүүлхэдэ түргэн дүршэсэтэй байдаг шуу. Институт, техникум дүүргэжэ ерэhэн залуу мэргэжэлтэдые олоhон мэргэжэлээрнь хүдэлгэжэ, мэдэрэлынь улам дээшэлүүлхэ шухала.

Е. Н. СКУБАРЕНКО.

Энэ талаар манай Онохойн модо болбосоруулдаг комбинадай партийна организациин, дирекциин хүдэлмэриин дүй дүршэл халан абамаар, бусад тээгүүр нэбтэрүүлмээр. Эндэхи хүтэлбэрилхы тушаалтад гол түлэб урдань юрын хүдэлмэришэн ябаhан, ниитэ олоной дунда хүдэлhэн, «халуун шулуу долёоhон» хүнүүд шуу. Тэдэнэр юрын ажалша ябахадаа, эрдэм мэргэжэлээ ходо дээшэлүүлжэ, hургуулитай гү, али тусхай мэргэжэлтэй болоhон нүхэд байха. Иимэл хадаа тэдэнэй даадаг участок гү, али бригада, цех түрүү зэргэдэ ябадаг, экономическа үрэ дүнгынь hайн байдаг гэжэ бодото ажал ябуулга гэршэлжэ үгэнэ.

Зүгөөр кадр тухай асуудал ябуу шиидхэхэ хэрэг бэшэ. Харин кадрай хэрэгые саг үргэлжэ шэнжэлжэ байха, холын хараата түсэбэй ёhоор эрхилхэ шухала гэжэ бидэ ойлгодогбди. Иимэ эрилтэ В. И. Ленин хододоо табидаг байгаа.

А. Н. ЛИСИЕНКОВ, 802-дохи мостопоездын парторганизациин секретарь:

— Ажал хэрэгые хүтэлжэ шадаха hайн кадрнуудые бэлдэхын тулада партийна организацимнай саг үргэлжэ анхаралаа табидаг. Үнгэрэгшэ жэлдэ кадрнуудые шэлэн олохо, хүмүүжүүлхэ тухай асуудал хоёр дахин хараргдаа hэн. Коммунистнууд энэ шухала асуудал зүбшэн хэлсэхэдээ, илангаяа ниитын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаададаг, олон жэлдэ хүдэлжэ байhан хүнүүдые хүтэлбэрилхы тушаалда дэбжүүлхые хүсэбэ.

Иимэ жэшээ дурдая. Бэшүүрэй аймагта Хёлго мүрэн дээрэ хүүргэ барихада, нүхэр Ю. В. Добрынин прорабаар ажаллаhан байгаа. Тэрэ хүдэлмэреэ зүбөөр эмхидхэжэ, барилгаа саг соонь дүүргээ hэн. Нүхэр Добрынин юрын хүдэлмэришэн ябахадаа оролдосотой hайн талаяа харуулжа, 1962 ондо Новосибирскын түмэр харгын транспортна институтда hурахаар эльгээгдээ hэн. Тиигээд тэрэнээ амжалтатайгаар дүүргээд, инженер мэргэжэлтэй болонхой. Мүнөө партида орохоёо бэлдэжэ байна. Энэ жэшээ хадаа хайшан гээд юрын хүдэлмэришэнэй эрдэм бэлигтэй болон, хүтэлбэрилхы тушаалда дэбжүүлэгдэжэ байhые гэршэлэн харуулна гээшэ. Һүүлэй үедэ хүдэлмэришэдэй дундаhаа жэлдээ 40—50 хүниие мэргэжэлээ дээшэлүүлхэ hургуулида хабаадуулдаг болообди.

Л. Л. БОЛДОНОВ, КПСС-эй Железнодорожно райкомой секретарь:

Манай Железнодорожно районд промышленна предприятинууд олон юм. Теэд тэдэ предприятинуудай ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ, үйлэдбэриин түсэбэй хэр зэргээр дүүргэжэ байhыень харахада, элдэб ушарал үзэгдэдэг. Зүгөөр ямар фабрика, заводуудта зондоо хүндэтэй, эрдэм болбосоролойнгоо талаар бэлэдхэлтэй хүтэлбэрилэгшэд хүдэлнэб — тэндэл ажал хэрэгынь бүтээсэтэйгээр эмхидхэгдэнэ:

Хүтэлбэрилхы кадрнуудые хүмүүжүүлхын тулада партиин райком ехэ хүдэлмэри ябуулдаг болоо. Научна конференци... В. И. Ленинэй hургаал, заабаринууд... дана. Тэрээндэ гансахан партийна... шад бэшэ, мүн профсоюзай, комсо... ганизацинуудай хүтэлбэрилэгшэд ... Олон хүнүүд үдэшын университе... на hуралсалда ябажа, политическа ... дээшэлүүлнэ.

А. Н. ЛИСИЕНКОВ. Л. Л. БОЛДОНОВ. В. Н. БА...

В. Н. БАШКЕЕВ, КПСС-эй О... райкомой секретарь:

— Һүүлшын жэлнүүдтэ ажал х... мэдэхэ кадрнууд олошороо. Гэбэш... хүтэлбэрилэгшэд илангаяа Маркс, Ленинэй зохёолнуудые гүнзэгыгөөр... хэрэгтэ багаар анхарна. Мүнөө үй... бүхы hалбаринуудай эрдэм наукын ... хилэгдэдэг боложо байхада, марк... низмын теориие hайнаар шудал...

Тиихэдэ журналистнуудай урда ... гатай зорилго табигдана. Газеты... нуудта партийна хүдэлмэриин дүй... үргэнөөр харуулагдажа байбал, хүм... хүдэлмэри хаа хаанагүй hайнаар а... хэ hэн шуу. Республикын газетэнүү... тийна ажабайдал» гэhэн гаршаг ... бэрилэгшэдэй үүргэ тухай hонирх... териалнууд зарим тэды толилогдо... шье, олонхинь тодорхойгоор б... байдаг. Хүтэлбэрилэгшэдэй хайшан ... хүмүүжэhэн тухай, профсоюзай хүт... шэд тухай статьянууд газетэдэ саг ... дөө толилогдодог hаа, туhатай hэн.

III. ГОЛ hУДАЛЫЕНЬ ОЛОХО, ГУРИМ ЁhО БАРИМТ...

А. А. ШАТОВ, Прибайкалиин аймагай «Прибайкалец» колхозой түрүүлэгшэ:

— Хүдөө ажахын үйлэдбэриие хүтэлбэрилхэ гээшэ ехэл орёо хэрэг даа. Элдэб олон hалбари, тарүү ажаhуудал, нютаг нютагай өөрынь онсо шэнжэ. Үшөө тиихэдэ тэнгэриин «абари зан» али элдэбээр нүлөөлхэ. Тиимэhээ колхоз, совхозуудай хүтэлбэрилэгшэдэй үмэнэ оло олон зорилгонууд нэгэн доро, зэргэ табигдаха. Иимэ эрхэ байдалда олон hалбарита ажахые хүтэлбэрилхэ зэргэтэй бологдоно.

Тингэбэшье энэ олон зорилгонуудай гол шухалыень илгаруулан, бүхэли юумэнhээ нэгэ гол үеыень лажашье hаа шэлэхэ шухала гэжэ ойлгохо ёhотойбди. Манай колхозой байдал дээрэhээ хаража үзэхэдэ, бидэнэр ажахынгаа экономикые улам бэхижүүлхэ, хүгжөөхэ уялгатайбди. Тэрэнэй түлөө мүнгэн ехэ хэрэгтэй. Теэд тэрэ мүнгэ хаанаhаа олохоб. Мүнгэ олохын тулада ургаса абалгые улам дээшэлүүлхэ, малай продуктнуудые элбэгжүүлхэ хэрэгтэй. Энэ мэдээжэ хэрэг. Үшөө барилга ехээр хэхэ, колхознигуудые материальна талаар урмашуулха, бэедээ али болохоор татаха шухала. Энэ талаар түсэб, уялганууд горитой aaб даа.

Эдэ бүгэдые туйлахын тулада ухаагаа гүйлгэхэ, бодомжолхо, тооложо hураха, ушар удхыень нэтэрүүгээр бэдэрхэ, али олон туршалга хэхэ, наймаа хэжэ шадаха хэрэгтэй болоно гэжэ hанадагби. Иимэрхүү бодолтойгоор ажахыгаа хүтэлбэрилхэ, ажал даагшадые ударидаха гэжэ оролдогдоно. Колхозоймнай залуу үетэн ондоо тээшээ, город ошожо хүдэлхэ гэжэ хүсэлдэг. Тэрэньшье зүб. Тэдэнэй нютагтаа ходо ажаhууха, ажаллаха, сэнгэхэ арга боломжо хангагдаагүй ха юмбибди. Энээн тухай яhала бодолгото бологдоно гээшэ. Залуу үетэнөө hуурижуулхын тулада баhал зөөри зөөшэ горитой хэрэгтэй бшуу. Байра байдал, культурын эмхи зургаанууд, саад болон ясли, стадион — хуу ехэ мүнгэ гаргаха барилганууд. Эдэниие баряагүй хадаа залуушуулые бэедээ татажа шадахагүйбди.

Мүнгэ яагаад олохоб? Энэ асуудал амитанай гол hудаhан шэнги хэрэг. Бодолготойгоор ударидабал, арга боломжо ажахы бүхэндэ бии. Мандашье дүүрэн. Бидэ нэн түрүүн хамhабариин олзобориин предприятинуудые эмхидхэжэ эхилээбди. Хирпиисэ сохилго, избёосхо галдалга, модо бэлэдхэл, барилга, капуста, хартаабха шадажа худалдалга. Хартаабха өөhэдтөө болбосоруулга гэхэшэлэн мүнгэ нэмэжэ олзолхо гол арганууд ха юм. Эдээн тушаа хэдэн жэлэй урда тээ анхаралаа табидаг hэн гүбди. Үгы.

Ажахы эрхилхэ ленинскэ ёhо гуримууд ямаршье сагта мүнхэ. Тэдэнэр манай үдэр бүриин хүтэлбэри байха ёhотой. Имагтал В. И. Ленинэй мүнхэ hургаалай үндэhөөр хүдөө ажахын үйлэдбэриие зүбөөр хүтэлбэрилжэ шадаха байнабди.

А. А. ШАТОВ. И. Я. ТРУНЕВ. З. М. ДАНИЛИНА. В. П. КОНЕЧНЫХ.

И. Я. ТРУНЕВ, КПСС-эй Хоринн райкомой эмхидхэлэй таhагые даагша:

— Абаhан шиидхэбэринүүдэй дүүргэлтын хойноhоо шанга хиналта табиха, ходо шалгаха шухала гэжэ В. И. Ленин маанадые hургадаг гээшэ. Партийна организацинууд энэ заабарие нангинаар баримталха, үдэр бүриин хүтэлбэри болгохо уялгатай. Һүүлэй үедэ манай райком энэ асуудалда анхаралаа яhала хандуулдаг боложо байна. КПСС-эй райкомой пленум болон бюрогой заседани дээрэ хэлсэгдэжэ абтаhан шухала шухала тогтоолнуудай хэр зэргээр дүүргэгдэжэ байhые хирэ-хирэ болоод лэ хаража үзэнэбди.

Саашадаа бэелүүлхээр хараалhан түсэб соогоо урда тээнь абаhан хэдэн тогтоолнуудай дүүргэлтые шалгахаар хараалаад байнабди.

Партийна тогтоолой дүүргэлтые хинаха, шалгаха гээшэ партийна хүдэлмэриин нэгэ гол шухала hудаhаниинь. Арга дүршэлынь мүн гэжэ эндэ дахин дабталтай болоно. Ганса пленум, бюро дээрэ зүбшэлгөөр хиналтаяа хизаарланагүйбди. Партийна эхин организацинуудай хамтын суглаан болон парткомой, партбюрогой заседани дээрэ ажал даагшадай, жинирэй коммунистнуудай тоосоое ... гээд шагнажа, тэрэниие зүбшэн хэл... хада үрэ дүнгөөр hайн, эрилтэ бол... салга шангадана гэжэ эндэ тэмдэг...

З. М. ДАНИЛИНА, КПСС-эй Окт... райкомой эмхидхэлэй таhагые даагш...

Би партийна аппарадта арба га... туршада хүдэлжэ байдагби. Миниш... партийна хүдэлмэрилэгшэд ямар нэ... шиидхэхэдээ, тэрэнэйнгээ гол hу... жо, эмхидхэлэй хүдэлмэриие зүбөө... ёhотой.

Манай районой промышленна п... нуудта олон жэл хүдэлhэн дүй д... секретарьнар бии. Тингээшье ... тийна хүдэлмэри ябуулхадаа, зари... эндүү гаргахаяа hанадаг. Юуб гэхэ... на эхин организацинуудай хүдэлмэ... эмхидхэхэ хэрэгтэнь багаар туhала... дүршэл багатай коммунистнууд парт... организацинуудай бюрогой секрет... гагдаад байхадаа, шухала асуу... шиидхэхэдээ тулгардадаг, суглаанд... бэлдэжэ шададаггүй, тодо hонор ш... нүүд абтадаггүй.

Энэл ушарhаа залуу хүтэлбэ... партийна хүдэлмэриин дүй дүршэл... хэрэгтэй. Партийна хүдэлмэридэ ... дүршэлнүүд хэрэглэгдэнэ ха юм. ... ондо партийна хүдэлмэриин эмхид... hан тусгаар бюллетень гаргагдала... Тэрээн дотор парторганизацинуудай ... шэл согсологдон харуулагдана. Теэд ... дые, мүн ондоо районуудта хэрэгл... гые хамталан согсолжо, партийно-э... хүдэлмэриин дүй дүршэлые үргэнөө... hан брошюрануудай хэблэгдэдэг бо... туhатай байха hэн гэжэ hанагдахаа...

В. П. КОНЕЧНЫХ, КПСС-эй Б... райкомой секретарь:

— Дээдэ эрдэмтэй болоhон гү, ал... дунда hургуули дүүргэhэншье байба... совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, мэ... политическа мэдэрэл болон эрдэм ... дээшэлүүлэнгүй ябахадаа, ажабайда... дэдэг шуу.

Энээниие анхаржа, КПСС-эй ра... гаар hуралсал эмхидхээ hэн. Хирэ-х... теоретическэ семинар зарланабди. ... бүхэндэ ленинскэ үдэрнүүд үнгэрг... дээндэ хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэл... дажа, лекци уншадаг, элидхэл хэдэг... Апрелиин hүүл багаар В. И. Лен... байдал, ажал ябуулга тухай теорет... минар эмхидхээ hэмди.

Һуралсал гээшэ партийна хүдэлм... гэ шухала талань болоно.

Е. С. БОЖЕДОМОВ. И. И. КУКЛИН. Н. И. САМСОНОВА.

IV. ЗАЛУУ КАДРНУУДЫЕ ХҮТЭЛБЭРИЛХЭ МЭРГЭЖЭЛДЭ hУРГАХ...

Е. С. БОЖЕДОМОВ, Улаан-Үдын шэлэй заводой машинно-ванна цехэй эхин парторганизациин секретарь:

— Манай заводой техническэ гол кадрнууд боложо хүдэлхэеэ индустриальна техникум дүүргэhэн залуу хүбүүд, басагад ерэдэг. Эдэнэр саанаhаа ерэhэн техническэ кадрнуудай 90 процентнь болодог шуу. Зүгөөр шэнэ мэргэжэлтэд техническэ, теоретическэ бэлэдхэл hайнтай байбашье, бодото ажабайдал бага мэдэнэ, үйлэдбэри эрхилхэ дүршэлгүй, хүтэлбэриин оншо шадабаригүй байдаг. Эдэл ерэhэн эрдэмтэй мэргэжэлтэдые хүтэлбэрилхы шадабарида hургаха, бэрхэ тушаалта болгохо гэжэ манай цехэй партийна эхин организаци, захиргаан хүсэлэл оролдолгоёо гаргажа байдаг.

Бидэ шэнэ ерэhэн залуу мэргэжэлтэдтэ абаhаар хүндэ хүшэр, орёо тушаал даалгаадхидаггүйбди. Нэн түрүүн тэрэ өөрөө үйлэдбэри дээрэ сэхэ хүдэлжэ, саг зуурын стажировко гарадаг гуримтай. Үйлэдбэриин ямар нэгэ участок даажа, хүн зониие хүтэлбэрилжэ шадаха болоhыень hайса шүүжэ үзөөд, лаб ударидаха дүршэлтэй болоо гэжэ ойлгоходоол дээшэнь дэбжүүлдэг байнабди.

Техникумhээ гү даа, али институтhаа манда хүдэлхөөр ерэhэн зарим али нэгэ мэргэжэлтэ, сэхынь хэлэхэдэ, хүнтэй үгэ андалдажа, тэрээндэ зохидоор, саб байса юумэ ойлгуулжа шадахагүй байдагынь гэмшэлтэй. Тиимэ нүхэдые хүнүүдээр хөөрэлдүүлжэ hургаха саг нэгэнтэ бэшэ ушардаг гээшэ. Залуу мэргэжэлтэдтэ политинформаци хүүлэжэ, ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулуулжа, лекци болон элидхэл уншуулжа hургаха гээшэ угаа удхатай хэрэг мүн. Ингэжэл дада дадаhаар, мэргэжэ мэргэжэhээр хүн хүтэлбэрилхы шадабаритай, бэрхэ эмхидхэлшэ, олониие хүтэлбэрилэгшэ болохо ёhотой.

И. И. КУКЛИН, Загарайн аймагай Элхиин авто-заhабарилгын заводой электрик:

— Эндэ үгэ хэлэhэн нүхэд гол түлэб дээгүүр зиндаагай хүтэлбэрилэгшэд тухай хэлэнэд. Харин дунда шатын зэргэтэй кадрнууд тушаа, тэдэнэй шэнжэ түхэл, мэргэжэл шадабари тушаа хөөрэлдөөн болоногүй гэжэ hананаб. Мастернуудаар мүнөө хүдэлдэг зон — гол түлэб урдань ажалай түрүүшүүл ябаhан хүнүүд. Тэдэнэр — практигууд, тусхай hургуулигүй. Тиимэhээ үйлэдбэреэ шэнэ гуримаар эрхилхэ, эрдэм наукын, түрүү дүй дүршэлэй туйлалтануудые нэбтэрүүлхэ гэжэ оролдодоггүй, урданайнгаа гуримаар хүдэлдэг гээшэ.

Тусхай эрдэмтэй, залуу мэргэжэлтэд, минии hанахада, нэгэ бага ондоо. Тэдэнэр оюун бодолоо ходо гүйлгэжэ, бодолгото боложо, ажал хэрэгээ шэнжэлжэ үзэдэг, тоосооень гаргажа шададаг. Манай заводто Юрий Иванович Подойницын гэжэ залуу мэргэжэлтэ хүдэлдэг. Тэрэ ехэ ухаатай, ухамай бэрхэ хүн. Ямаршье hэлгэлтэ, хубилалта хэнгүй, шэнэ технологи үйлэдбэридэ нэбтэрүүлжэ шадаа. Иимэ абьяастай бэрхэ залуу мэргэжэлтэдые зүбөөр хүмүүжүүлжэ, ударидахы тушаал даалгаха, ехэ участогай хүтэлбэрилэгшэ болгохые оролдохо байгаабди.

Гэхэтэй хамта манай заводой партийна эхин организаци, илангаяа тэрэнэй хүтэлбэри, энэ шухала хэрэгтэ анхаралаа табинагүй. Үнгэрхэдөө партийна хамтын суглаа зарлажа, болзор соонь үнгэргэжэ шаданагүй бшуу. Теэд суглаан гээшэ коммунистнуудые хүмүүжүүлхэ hургуули гэhэн заабари бии ха юм. Юрын хүдэлмэришэн зон хүтэлбэрилэгшэ тушаа, тэрэнэй ажал ябуулга тушаа hанаhан, сэдьхэhэн юумэеэ имагтал суглаан дээрэ сэхэ руунь хэлэхэ ёhотой бэшэ аал? Суглаанай болодоггүй байхада яалтай гээшэб? Һанамжаала, шүүмжэлхы ажаглалтануудаа ямар газарта хэхэ болоноб?

Партийна хүдэлмэридэхи үшөө нэгэ дутагдал тушаа хэлэхэ хүсэлэнтэйб. Коммунистнуудые, илангаяа залуу зониие, олониитын хүдэлмэридэ хабаадуулжа, ударидахы шадабарида hургаха аргын нэгэ гол hудаhан хадаа партийна даабари үгэлгэ болоно. Манай партийна организаци 67 гэшүүдтэй. Тэдэнэй хахадhаа олониинь партийна ямаршье даабаригүй байдаг. Харин тиихэдэ зарим нэгэшүүлдэ хэдэн дабхар даабари тоходог. Энэмнай хүтэлбэрилхы мэргэжэлдэ hургаха гэhэн арга болоно гээшэ гү? Жэшээнь, би цехэй партийна организациин секретаряар 1963 онhоо ябанаб. Тиигэн гэхэдэмни арадай хиналтын бүлэгэй түрүүлэгшын орлогшо, лектор (долоон классай hургуулиин эрдэмтэй байгаашье hаамни), месткомой гэшүүн гэхэшэлэн хэдэн даабари дээрэ дээрэhээнь үгэхэ юм. Теэд эдэнэй аляанданьшье хүрэнгүй hалаха саг ушардаг шуу.

Н. И. САМСОНОВА, КПСС-эй Прибайкалиин райкомой эмхидхэлэй таhагые даагша:

— Энэ хөөрэлдөөн дээрэ үгэ хэлэhэн нүхэр Вершининагай hаналые зүбшөөхэ зуураа, саашань өөрынгөө бодолые дурадхана... нуудые хүтэлбэрилхы дүршэлдэ ... партимнай шухалада тоолодог. Ю... ажахын байна гү, али партийна, пр... организацинуудай кадрнууд байна ... түрүүн коллективтээ хүмүүжэхэ, ... зониие хүтэлжэ hурахынгаа хажуу... тэдээнhээ hургаал абажа байха ёhо...

Хүтэлбэрилэгшэд ажалшадтаа ... ной хандалгатай байхадаа, хүндэ... Гэбэшье энэ уялгаяа дүүргэдэг... бии. Ажалшадайнгаа нэгэ шухала ... ерэхэдэнь, зарим хүтэлбэрилэгшэд ... анхаралгүйгөөр угтадаг. Телефоно... кые баряад, ондоо юумэ хөөрэлдэ... хүтэлбэрилэгшэдшье бии байха. Т... ажалшад өөрынгөө хэрэгые, hана... бодолоо дууhан хөөрэжэ шадаха ... Хүнэй хэрэгтэ хайхарамжагүйгөөр ... хүтэлбэрилэгшэдтэ зон дурагүйда... Тиигэжэ зарим хүтэлбэрилэгшэд нэр... алдана. Энээн тухай нүхэр Лисие... зүб тэмдэглээ.

Кадрнуудые хүтэлбэрилхы дүрш... гаха гээшэ партийна организацину... хала уялгань болоно. Энэ асуудал... райкомой пленум дээрэ табигда... үедэ В. И. Ленинэй hургаал, зааб... лүүлхэ тусгаар конференци, семина... гаргагдадаг болоо.

ШЭНЭ ЗҮЛГЫН БАЯР

ЗУРАГЛАЛ

…ИНАМА хүйтэн январь һа- … нэгэ үглөөгүүр һэн. Ху- …тан хүнжэлөөр хушагда- …тэн тала дайдаар хүйтэн …һорно. Хэды тиибэшье, … түбэй тосхондо эртэ үг- … эхилээд, хэзээ хэзээнэй- … хүлгөөтэй байба. Адаг- …байхада, энэньшье ойл- …олобо. Ушарынь, һүүлэй …рөөгэй голоор эли боло …, нэмэрүүн амисхаал гэн- …адаад, хүн зонойнь һанаа … хүгэбэ ха.

…эды үбһэ хулһатайшье … дэлгээд һуултай бэшэ, … колхозой түрүүлэгшэ эрил …а.— Хонишод малшадаал … байха ёһотойбди… Али бо- … туһалхал хэрэгтэй….

…ьегүй, Ташарай үргэн … трактор, машинын … замхажа, хон жэн бо- … Одоол тиихэдэнь, хүдөө- … хэрэгүүд тухай элдэб … тэрэ дороо түрөө һэн. …эн Хаанһаа эхи абаһан …ынь хормой дорохи бага- …ын үбэртэ угаа зохидхон. … яилаад холо хүрэтэр та- … һүүри нэмжынэ. Тээ саа- … урда уулануудай наагуур … гол ялбалзан, гоё һайха-

наар үзэгдэнэ. Хэды жабартайшье һаа, үглөөнэй наран нюдэ һаргаан, оршон тойроной тала дайда ялалзана. Зохидхон, хотогор соо түхеэрэгдэһэн байра харагдана. Энэмнай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой Булгай Хүндыдэхи олон тоото отарануудай нэгэн гэээшэ.

— Ямаршье жаргалтай зон гээшэбта,— гээд, Москвагай журналист нүхэр эжэлүүдгүй үгэ алдаба.— Аяар 40 градус шахуу хүйтэн боложо байхада, наран ялбажа байха, яаһан жагтэй юм?..

— Орон соогуураа олоншье газараар ябаа хүм, иимэ нютаг үшөө хараагүйб, һонин лэ байна даа,— гэжэ нүгөөдэ нүхэрынь үгэ залгана.

Нээрээшье манай айлшад — АПН-эй корреспондентнэр Виноградов, Непомнящих гэгшэд һанажа бодожо ябаһанаа үнэн зүрхэнһөө хэлээ гэжэ хожомынь бидэ бүришье этигээ һэмди. Яахадааб гэхэдэ, тэдэмнай ябаһан лэ газартаа, уулзаһан лэ хүнүүдтэе манай байгаалиин һайханиие дурдажа, ажалша бэрхэ хонишод, малшадымнай магтажа ябаа бэлэй.

— Хатуу, шанга зоригтой зон байна,—гэжэ тэдэнэй гайхалдаһаниинь мүнөөшье толгой соомнай эли зандаа. Эгээл тиимэһээ, тиимэ зонойнгоо нэгэн тухай эндэ тобшохонооршье һаа, халуун үгэ хэлэхэ дуран түрөө юм.

…Хонишодой байрын дэргэдэхи хорёо соо хэдэн ехэ һүри үбһэн, һолоомон сомоотой. Тээ захаарнь нарһанай шэлбүүһэн обоолоотой харагдана. Дүтэлжэ ерэхэдэмнай, хонинной байрын ара талын дундахана хэдэн ута модон хобоонуудые табижархёод, нэгэ эхэнэр бүлэг хонидто талха таряанай зүйл эдюулжэ сүлөөгүй байба. Тэрэниие харамсаараа, колхозой түрүүлэгшэ Жамсо Бальжинимаевич Ванкеев:

— Иимэл хүн юм. Өөрөөл ажалаа хээгүйдөө һанаагаа амархагүй. Хурьга абажа мүнөө хүсэд нойрсоногүй ёһотой…—гэбэ.

— Туһалагшанаршни хаана юм, юундэл ходо гансаараа хүдэлжэ байдаг хүмши? — гээд колхозой түрүүлэгшэ зэмэлбэ.

Хараха янзада дүшэ холо гарамгай наһанай, шүрбэһэлиг нарин бэетэй эхэнэр, урихан хара нюдөөр энеэбхилэн байжа:

— Яаха хүмши, юрэдөө өөрөө хэжэрхихэдэ сэдьхэлдэ сэлмэг байдаг даа,— гэжэ харюусаба.

— Энэл даа, манай эрхим хонишон нүхэр Банзаракцаева, танилсагты…

— Саг хүйтэншье һаа, амгалан жаргажа һуунабди. Юун байхаб, хониднай хурьгалжа сүлөө забда хомор,— гэжэ Бутыд Гармажаповна аалиханаар хөөрөөгөө эхилээ һэн.—Саашадаа юун болохо юм, үшөөл удыбайна гээшэ. Оролдохол гүбди даа… Хүхэ ногоон дээрэ гаратар уды. Одоол шэнэ зүлгын баяр үзэхэдэ урматай бшуу.

Үнэхөөрөө, Сэлэнгын аймагай суута хонишодой нэгэн Бутыд Банзаракцаева колхозойнгоо хонин һүрэгые олошоруулхын түлөө үнэн зүрхэнһөө оролдожо ябадаг хүн. Тэрэ хони харууһалжа эхилһээр хорин жэл шахуу болобо. Энэ үе соо хэһэн бүтээһэн ажалыень тооложо барашагүй. Ган гасуур болоһон, үбһэ тэжээл хомор, тухашаралтай үенүүд тушаалдаһаниншье эли. Теэд тэрэ ямаршье бэрхэшэгээлһээ сухарингүй энэ хүрэтэрөө ябажа ерээ. Нэгэшье хонин, хурьга гарзада оруулхагүй, адхашье нооһо гээхэгүйн тула оролдожо, бүхы мэргэжэл шадабаряа гарган хүдэлөө. Зүгөөр, тэрэ оролдолго хэшээлынь дэмы хосороогүй. Һүүлэй хэдэн жэлэй туршада эхэ хонин бүриһөө дунда зэргээр 80—95 хурьга жэл бүри абажа түлжүүлээ. Гансахан нёдондо жэл даажа байһан хонинойнгоо толгой бүриһөө хурьга абажа, 4,200 грамм нооһо хайшалаа юм. Тиигэжэ олоной дунда дахинаа онсо шалгарһан байна.

Хонишоной ажал харюусалгатай, хүндэтэйшье. Энээниие хүсэд лэ ойлгоһон туладаа нүхэр Банзаракцаева амжалта түйлана гэхэдэ алдуу болохогүй. Мүнөө жэл энэ хонишон бүришье харюусалгатайгаар ажаллажа гараба.

Хонинойнь дал хуушаншье һаа, досоонь ороходо дулаахан, хамар сорьёмо, ямаршьеб даа хоншуухан үнэртэй. Хүнэй харагдахатай сасуу эндэ байһан хони хурьгад гэнтэ маараллажа, ямар нэгэн хүгжэмэй абяантай адлиханаар суурлатана. Хүн сагаан хурьгад собхоролдон иишэ тиишээ зали заблагүй гүйлдэнэ.

— Өө, эдэшни мүнөө яахашьегүй,— гэжэ Жамсо Бальжинимаевич хүхюутэйгээр дуугарба.— Харана бээзт, хүнэйхиһөө үлүү юумэниинь үгы юумэл даа. Байра байдалыньшье адлирхуу, үшөөшье хуушан дал хорёотой. Ажалдаа айхабтар нэтэрүү шуналтайгаар, бүхы сэдьхэлһээ оролдожо хүдэлдэг дээрэһээл һайн үрэ дүн түйладаг гэжэ һанагшаб…

Дал соохи хэдэн таһалгануудые ябажа харабабди. Хурьгалһан хэдэн хонид бүлэг бүлэгөөрөө байрланхай, зариманиинь хурьгатаяашье сугтаа хэбтэнэ. Харахада яһала монсогор, һэргэлэн һайнууд. Зарим хонидойнгоо шадал тамираа һуладхаа һаань дары илгаад, тусхай таһалганууд соо байлгажа харууһалдаг.

— Харин тиигээгүй, хэрэгсээнгүй ябаад, хонидоо ехээр тураабал, хожом «тоһошье шудха, туһа болохогүй»,— гэжэ эрхим хонишон тайлбарилдаг — юрэдөө, эдэ хэдэн зуун амитадые хаража байгаад, һанаа амархан һууха аргагүй ха юм даа. Муу юумэнэй болохоёо һанахада, тэрэнээ өөрөөшье мэдэнгүй, нэгэл аргынь олоод байхалши… Зун, намартаа хонидоо зүбөөр адуулжа, һайса таргалуулжа абабал юрэдөө ехэл юумэн хэгдэһэн байдаг. Тиигэжэ зүбөөр харууһалагдаһан тарган хонид түргэн ороондо ородог, хурьганииньшье өөдэргэн һайн байдаг. Харана бээзт…

Тиимэ даа. Энэншье зүйтэй. Нээрээ нүхэр Банзаракцаева жэлэй дүрбэн сагта хонидоо һайнаар лэ харууһалхые оролдодог. харууһалдагшье байна. Илангаяа дулаанай сагта хонидоо һайнаар харюулжа, саг соонь таргалуулхые эрмэлзэдэг. Зунлаа үглөөнэй 3—4 часта адуулганда гаргажа. Үдэшын харанхы болотор оруулдаг. …Юрөөгэй голые уруудан, хабарай һалхин үлеэнэ. Май һара гаража, хүхэ ногооной һалбарха, хүхын донгодохо үе оронхой.

Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой Булгай Хүндыдэхи отарын хонишод хабарай хагсуүе эрэлхэгээр дабажа гараба. Үшөө үбэл байхада, АПН-эй корреспондентнүүдтэй, түрүүлэгшэ нүхэр Ванкеевтэй энээгүүр ябаашамни һанаан соом элихэнээр ороно. Суута хонишон Бутыд Банзаракцаева тиигэхэдэ хэлэжэ байһан юм:

— Хэлэһэн үгэдөө хүрэжэл үзэхэ гүбди.

Харин мүнөө Бутыд Банзаракцаевагай отарынхид 100 эхэ хонин бүриһөө 101 хурьга абажа, хүхэ ногоон дээрэ гаргаба. Иимэл даа баатар хүнэй үгэ!

…Ургылһан хонид Булгай Хүндые уруудан гүйлдэнэ. Адуулжа ябаһан Бутыд Банзаракцаевагай сэдьхэл соо баярай ошонууд бадарна. Ажаллажа, оролдожо ябахада урматай.

Одоол ерэбэ даа, шэнэ зүлгэтэ хабар, шэнэ зүлгын баяр!

Ив. ОЧОРОН.

Сэлэнгэ.

Арадай театр—бүгэдын хэрэг

ТУҺАЛХА ШУХАЛА

…рэдта арадай театрнууд … олошоржо байна гэхэ- …ехогүй. Уран һайханай … зүжэг наадан илан- …ютагуудай хүн зоной …ай, һонирхогдодог боло- …ран һайханай нааданда … өөрын ажал хүдэлмэри- …е, сүлөө сагаа хүдөөгэй … театрта үнгэргэдэг бо- …дэл зүрхөөрөө энэ хэ- …н өроһон хүнүүд нютаг …

… эдэбхитэд Баргажанай …адай театрта хүдэлдэг. …анай самодеятельностьдэ … хабаадагша Р. Е. Ешо- …936 ондо зүжэгтэ наадаха …ай кружок эмхидхэһэн … гэһээр олон жэл үнгэ- … пенсидэ гараһан нүхэр …айнгаа театрай хэрэгээр … зүжэг наадандань хабаа- …даа. 1961 ондо Барханай …ай самодеятельностиин … арадай театрай нэрэ зэр- … байгаа. Энэ үе соо Бар- … театр сценэ дээрээ м… …үргнуудай зүжэгүүдые …эрэ тоодо Х. Намсараевай ташуур», Ц. Шаг- …ашхэл», «Будамшуу», … «Мүрэн дээрэхи гал- …». Ж. Тумуновай «Сэ- …ениновэй «Соёлмаа, Ба- … Батажабайн «Зүрхэ- … Шагжинай «Шүдхэр- … болон бусад пьесэнүүд олон түмэнэй дунда харуулагдаһан, хүн зоной магтаалда хүртэһэн юм.

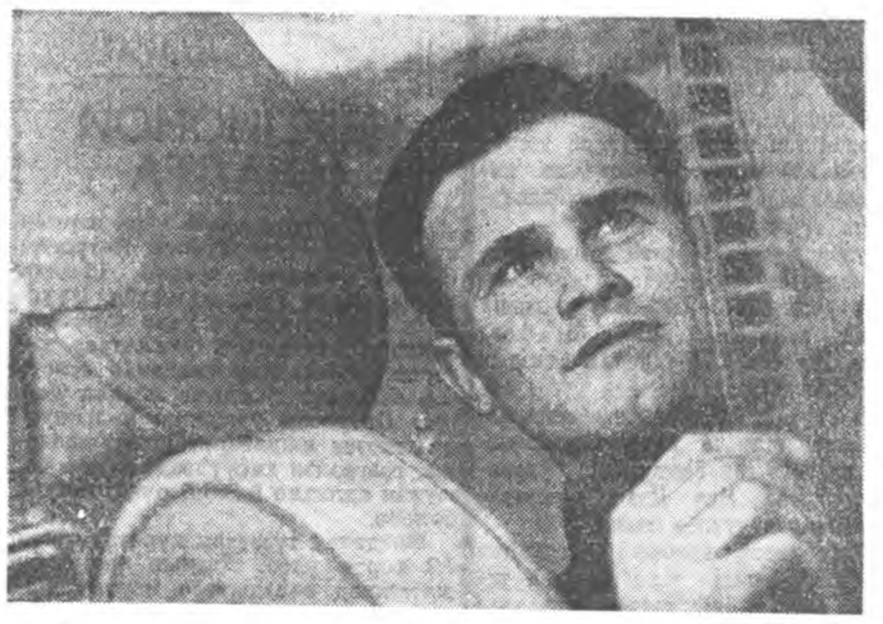
1965 ондо болоһон Бүхэроссин уран һайханай харалгада энэ театр хабаадажа, II шатын дипломдо хүртэһэн байна. Совет засагай 50 жэлэй ойдо зорюулагдаһан уран һайханай самодеятельностиин Красноярск хотодо болоһон харалгада хабаадажа, мүн лэ II шатын дипломдо хүртөө.

Мүнөө тус театрай коллектив ямар ажалтай, ямар шэнэ зүжэг наада бэлдэжэ байнаб гэһэн асуудал бидэниие һонирхуулна. Энэ асуудалда тоб гэмэ харюу үгэхэнь бэрхэтэй. Юундэб гэхэдэ, мүнөө дээрээ энэ театр репертуараа шэлэжэ олоодүй байһаар. Театрай режиссёроор хүдэлмэрилхэсэ В. Багадаева һаяхан эндэ ерэһэн юм. Тэрэ мантай хөөрэлдэхэдөө иигэжэ хэлэбэ: «В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойдо зорюулан, нэгэ һайн зүжэг табиха һанаатайбди. Теэд юугээшье бэлдэхээ ойлгожо ядаад байнабди. Мүнөө «Шүдхэртэй сүндүүгээ» дахин хүн зондо харуулхаар репетици хэнэбди».

Энээн дээрэ үшөө юу нэмэжэ хэлэлтэйб? Арад зоной дунда суурхаһан Барханай театрта мүнөө дээрээ хэншье туһалнагүй. Республикын Культурын министерство, буряад драмын театр, республикын Арадай уран бүтээлэй байшан ямар туһа хүргөөб? Мүртэй туһа хүргөөгүй. Ямар нэгэ заседани дээрэ гү, али тусхай зүблөөн дээрэ арадай театрнуудта туһа хүргэхэ тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдэнэгүй. Зүгөөр арадай театрнуудай хүдэлмэриие харалгын ойртоходо, «хэмжээнүүдые» абажа, театр болон искусствын хүдэлмэрилэгшэдые эндэ тэндэ туһалхыень яаралтайгаар эльгээдэг зантай болонхой. Арадай театрнуудта саг үргэлжын анхарал табиха, туһаламжа үзүүлхэ, театрнуудай директор болон режиссернуудтай зүблөө хэхэ, дутуу дундануудыень тодоруулха, арадай театрнуудай улам олошорхын тула зохихо хэмжээнүүд абтанагүй гэжэ дурсагдагша театрай артистнуудтай хөөрэлдэхэдэ элирбэ. Арадай уран бүтээлэй байшан үнгэрэгшэ жэлэй хуушаар арадай театрай режиссёрнуудай семинар үнгэргэхэһөө ондоо мүртэй юумэ хээгүй байһаар.

Барханай арадай театрай эдэбхитэйшүүл — колхознигууд, багшанар, алба хаагшад зүжэг наада бэлдэхэ хэрэгтэ тон харюусалгатайгаар хандадаг юм. Ямар нэгэн зохихо зүжэг бэлдэхэ гэбэлынь, тэдэндэ юуншье һаад болохогүй. Зүгөөр аймаг соогуураа аяншалжа, зүжэг наада табиха зорилгонь һайнаар бэелүүлэгдэнэгүй. Баргажанай аймагай Соведэй гүйсэдкомой культурын таһаг энэниие харaадаа абажа, арадай театрта үдэр бүриин анхарал хандуулха, ажал хүдэлмэридэнь туһалха зэргэтэй. В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойе манай республикын арадай театрнууд тобоймо амжалтатайгаар угтаха аргатай, уялгатайшье гээшэ.

С. ОЧИРОВ,
манай корр.

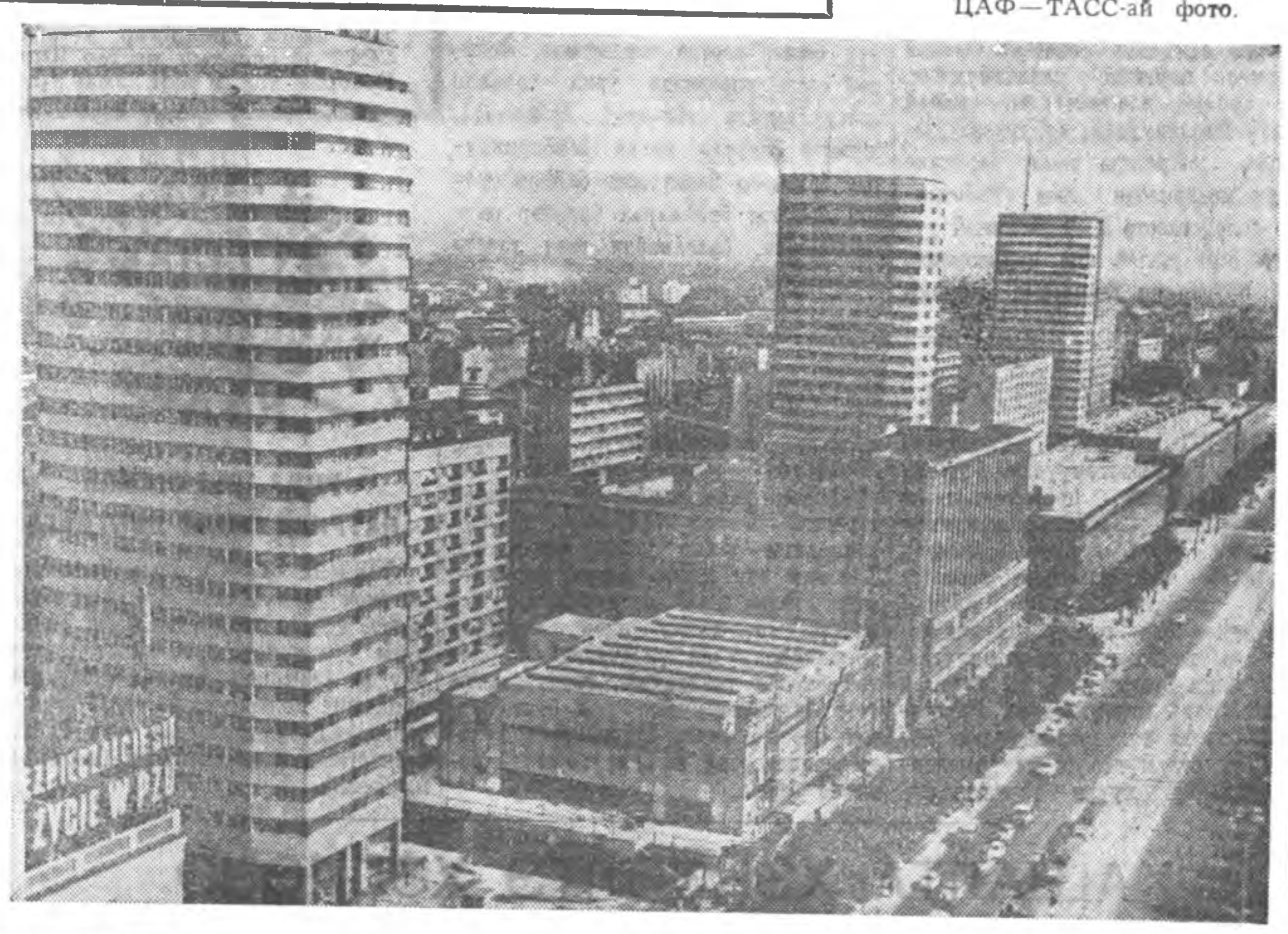
…аймагай Үлзытэ нюта- …ыубта Василий Михай- …гаар арбан жэлдэ ху- …үхэр арад зондо кино …уулжа, тэдэнэй дунда …онхой. Шэнэ кино … урда тээ тэрэнэйнгээ …кеноор хөөрэжэ үгэдэг …ихэдэ холын фермэ …удта ошожо, тэндэхи …үн лэ кино харуулжа …элэй түрүүшын квар- … мүрысөөндэ шалгар- …улөө нүхэр Михайлов … киносетиин, дирекциин … бэлэгээр шагнагданхай. …: Василий Михайлов. … ЛАПИНАЙ фото.

КНДР. Киянска тракторна заводто бүтээгдэһэн тракторнууд хүдөө нютагуудта эльгээгдэхэеэ урда тээ.

ЦТАК—АПН-эй фото.

СОЦИАЛИС ОРОНУУДТА

Польшын Арадай республикын түб хото Варшавын Маршалковска гудамжа. Эндэ баригдаһан 24 дабхартай гурбан башнинууд энэ зураг дээрэ харуулагдана.

ЦАФ—ТАСС-ай фото.

ТҮГЭСХЭЛЭЙ ХЭШЭЭЛ

Хяагтын аймагай сельскэ, сомоной болон городой Соведүүдэй гүйсэдкомуудай түрүүлэгшэнэрэй, секретарьнарай болон бусад хүдэлмэрилэгшэдэй хоёр жэлэй һуралсалай ээлжээтэ хэшээл болобо.

«Аймагай предприятинуудай экономикые бэхижүүлхын тула Соведүүдэй хэхэ хүдэлмэри» гэһэн лекци аймгүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо нүхэр М. Ф. Горюнов уншаа. Нютагай Соведүүдэй зүгһөө арадай гэгээрэлэй, соёл культурын хүгжэлтые хүтэлбэрилхэ тухай партиин райкомой пропаганда ба агитациин таһагые даагша нүхэр С. Ч. Бадмаев хөөрөө. Хяагтын лесхозой ахалагша инженер нүхэр А. И. Климовэй лекци байгаалиин баялигые гамнаха, арьбадхаха асуудалда зорюулагдаа. Соведүүдэйнгээ саг үргэлжын комиссинуудай хүдэлмэриин дүй дүршэл тухай Наушкын поссоведэй, Ехэ-Хүдэриин сельсоведэй гүйсэдхэхэ комитедүүдэй түрүүлэгшэнэр яряа.

Энээгээр Хяагтын аймагта һүүлэй хоёр жэлэй туршада хүдэлһэн советскэ хүдэлмэрилэгшэдэй һургуулиин хэшээл дүүрэбэ.

С. КЛИМОВ.

…лшадай бэшэгүүдтэ анхаралтайгаар хандаха

… ажалшадай мэдүүлгэ, …йхабтар анхаралтайгаар …аан. «Эдэ хадаа (бэшэ- …алагдана) хүнэй хүсэл …эшэ үндэһэтэй документ- … Ямаршье элидхэл соо- …ын зүйл олохогүйлхаб» …имир Ильич ажалшадай …аа тон үндэр сэгнэлтэ ….

… зониһоо ороһон бэшэг. … хододоо халуунаар … гэһэн ленинскэ ёһо … хухадгүй бэелүүлхэ … партиимнай Центральна … партийна, совет зур- …ажахын болон ниитын …рда табидаг.

… бэшэгүүд, — гээд …эшэгүүдтэ саашадаа …дахха тухай КПСС-эй …итедэй һаяшаг гарга- … соо уншанабди,— арад … холбоо барисаагаа үр- …үүлхэ нэгэ шухала ар- … болоно. Элирхэйлэн … түрын хэрэг хүтэлэл- … эдэбхитэйгээр ха- …ниитын һанал бодол … орон доторой һони- … байха арга олгоно.

… Комитедэй энэ тогтоо- … СССР-эй Верховно Со- … үнгэрөөшэ жэлэй … тусхай Указ гарган … мэдүүлгэ, гомдол …ариха эрхээ совет хү- …үйгөөр бэелүүлгэдэнь …йлал гүрэнэй ба ниитын эмхинүүд хангаха уялгатай гэжэ онсо тэмдэглэһэн байна.

Ажалшадай бэшэг, мэдүүлгэнүүдтэ саг дары харюу үгэхэ, зохихо хэмжээ абахаһаа эхилээд, энээн тушаа парти, правительствын эрилтэнүүдэй республикын предприяти, ажахынуудта, эмхи зургаануудта хэр бэелүүлэгдэжэ байһаниинь жинан шалгагдана. Зоной гомдол, мэдүүлгэнүүдтэ анхаралтай халуунаар хандадаг, энэ хүдэлмэрээ улам нарижуулан һайжаруулха тодорхой хэмжээ ябуулга хараалан бэелүүлдэг ушар олон бии. Харин эндэ тэрээн тушаа бэшэ, ажалшадай бэшэг, мэдүүлгэнүүдтэ үшөөл харюусалгагүйгөөр хандадаг баримтануд тухай, тиимэ ябадалда дары эсэс табиха тухай тогтолтой ха.

Улад зоной ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангаха, Коммунальна ажахын, Хүдөө ажахын министерствэнүүдэй, «Сельхозтехникэ» нэгэдэлэй, автотранспортын управлениин, Яруунын, Хэжэнгын аймагуудай Соведүүдэй гүйсэдкомуудай, Худалдаа наймаанай министерствын, Хэлхеэ холбооной управлениин предприятинуудай хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдэй зүгһөө ажалшадай мэдүүлгэ, бэшэгүүдтэ хангалгүйгөөр хандаһан ушар олон үзэгдэнэ.

Жэшээлхэдэ, Ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангаха министерствэдэ нёдондо 80, энэ жэлэй дүрбэ һарын туршасоо 32 гомдол, мэдүүлгэ ороод, тэдэнэй дүрбэнэй нэгэ хубинь тогтоогдомол болзорһоо удаан саг соо, унжагайруулагдажа харагдаһан байна. Нэгэ баримта дурдая. Түнхэнэй аймагай быткомбинадай Аршаандахи, цехэй мууса хүдэлдэг тушаа декабрь һара соо бүлэг ажалшадай бэшэһэн мэдүүлгын министерствэдэ ороходонь, тэрэниие шалгаха болоһон министрэй орлогшо нүхэр Григорьев Түнхэнэй быткомбинадай директор нүхэр Бильдушкиновта хандаһан юм. Теэд тэрэнь зоной мэдүүлгэдэ хайша хэрэгээр хандажа, хоёр һарын туршада ямаршье хэмжээ абаагүй, гомдол баригшадта мэдээсээшьегүй байгаа. Энэ тэсэшэгүй баримтаһаа уламжалан, аймагай прокуророй шалгалта хэхэдэнь, ажалшадай бэшэгүүдые бүридхэхэ, дары харюу үгэхэ эрилтэдэ комбинадай хүтэлбэрилэгшэд бүдүүлигээр хазагайруулдаг байба. Аршаандахи тэрэл цехэй хангалтагүй хүдэлмэри тушаа гомдолойнь дэбтэртэ бэшэгдэһэн ажаглалтануд хэдэн һараар анхарагдадаггүй, ажалшадай дохёогоор ямаршье хэмжээн абтадаггүй байһаниинь элирээ. Хүн зоной бэшэг, мэдүүлгэнүүдтэ иимэ хойрогоор хандадаг комбинадай хүтэлбэрилэгшэдтэ министр нүхэр Ерёминой зөөлөөр хандадагынь гайхалтай.

Ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангаха министерствын предприятинууд зоной эрилтэ дүүргэхэ ёһотой хадань, элдэб ажаглалта, дурадхалнуудай тэдээндэ олоор ородогынь мэдээжэ. Харин гомдол, мэдүүлгэ бүхэндэ зохисотойгоор харюусахын орондо (жэшээнь, Улаан-Үдын телеательегэй) тон хайхарамжагүй ябадал гаргажа, хүнүүдэй эльгээһэн 12 мэдүүлгые үгы болгожорхиһон, 44 бэшэгтэ огто харюу бэшээгүй, 26 гомдол бүридхэлдэшье абаагүй байба. Нёдондоной октябрьһаа хойшо Пашкова гэжэ эхэнэр тетеательсдэ 8 дахин ерэжэ, телевизорэйнгээ хэзээ заһабарилагдаха тухай мэдэхэ һанаатай һалирһан. Теэд тэрэнь мүнөө хүрэтэр шиидхэгдээгүй байһаар. Ажалшадай бэшэг, мэдүүлгэнүүдтэ хойрогоор хандаһанайнгаа, газетэнүүдэй редакцинуудай, бусад эмхи зургаануудай эрилтэдэ ёһо тэдысэ харюусадагайнгаа түлөө телеательегэй директор нүхэр Влашич зэмэлэгдээ.

Ажалшадай мэдүүлгэ, гомдолнуудта зарим эмхи зургаануудай хойрогоор хандадагһаа шалтагаалан, түбэггүй шиидхэгдэмээр асуудалнууд тон ехээр унжагайруулагдана.

Ивалгын туршалгын станциин дирекци ямаршье үндэһэ баримтагүйгөөр намайе тушаалһаам сүлөөлөө гэһэн гомдол залуу агроном нүхэр Доценкэһээ республикын Хүдөө ажахын министерствэдэ оробо. Тэндэһээ удаан саг соо харюу хүлеэжэ ядаад, тэрэ, РСФСР-эй хүдөө ажахын министрто мэдүүлгэ бариха баатай болоо. Федерациин министрэй орлогшо Цыбизов нүхэр Доценкын гомдолые Буряадай республикын Хүдөө ажахын министерствэдэ ябуулаад, түргэн хэмжээ абахыень дурадхаһан байна. Министерствын ахалагша агроном Брянская гомдолой мүрөөр шалгалта хэнгүйгөөр, «нүхэр Доценко мүнөө үедэ туршалгын станцида хүдэлнэгүй» гэһэн харюу эльгээгээд, тэрэ хэрэгые дүүрэһэндэ тоолоһон байба. Мэдүүлгэдэ иимэ хойрогоор хандаһан дээрэһээнь, нүхэр Доценко гурба һара үлүүтэй соо хүдэлөөгүй.

Али нэгэн гомдолой мүрөөр абтахаар хараалагдаһан хэмжээнэй дүүргэлтэдэ хиналтын һулаар хэгдэдэгһээ хүнүүд хохидодог байна. Зэдын аймагай коммунальна предприятинуудай комбинадта хүдэлдэг кочегар нүхэр Левицкиин гомдолые Коммунальна ажахын министерство хаража үзөөд, кочегар-хүдэлмэришэдтэ үгтэхөөр хараалагдаһан хүдэлмэриин хубсаһа, нэмэлтэ салин түлэхэ гурим наринаар сахихыень аймагай комбинадай директорые уялгалһан байгаа. Теэд тэрэ шиидхэбэри хэр бэелүүлэгдэнэ хаб гэжэ министерствын шалгаагүй дээрэһээ, комбинадай хүтэлбэрилэгшэд кочегарнууд тушаа хуушан гуримаар хандаһаар байхадань, нүхэр Левицкий республикын Министерствэнүүдэй Соведтэ мэдүүлгэ бэшээ. Тэрэнэй һүүлээр лэ хүдэлмэришэдэй ажалай түлөөһэн зүбөөр тодорхойлогдодог, үгтэдэг болоһон байна.

Зоной бэшэг, һанамжануудта хойрогоор хандадаг ябадалнууд тушаа зохихо хэмжээ абажа, зэмэтэй хүнүүдые харюусалгада хабаадуулбашье, ямар шалтагаанһаа иимэ ушар тохёолдонob гэжэ тобшолол хэгдэнгүй үлэшэхээ һанана.

Ажалшадай бэшэг, гомдолнуудта анхаралтайгаар хандаха, зохихо хэмжээ абаха, тодорхой харюу үгэхэ гээшэ хүтэлбэрилэгшэ бүхэнэй арюун уялга болоно.

И. БАЛУРОВ.
юстициин ахалагша советник.

ИНДРА АХУДЖА ДАХИНАА ХАРАДАГ БОЛОО

Оройдоо һохор шахуу болоһон Индра Ахуджа Индиһээ Одессэ ерэһэн юм. Кератоконус гэжэ эмшэдэй нэрлэдэг нюдэнэй үбшэн энэ эхэнэртэ хүрэһэн байгаа. Нюдэнэйнь алаг бүреэһэн түхэлөө алдажа, гэрэл табихаяа болишоо. Нюдэнэйнь хараа багахан саг соо ехээр муудаа. Индидэ хэгдэһэн түрүүшын операци урагшагүйгөөр үнгэрөөд, Индрын нюдэнэй хараса заһараагүй. Тиихэдэнь тэрэнэй нүхэр, Индиин «Вишва Судха» гэжэ теплоходой капитан һамгаяа Одессэ асараа һэн. Одессэдэ хэдэ дахин ерэһэн тула господин Ахуджа тэрэниие мэдэхэ, эндэхи юрэ бусыи институт тухай олон юумэ дуулаһан байгаа. Тиигээд һамгаяа эндэ асарһан юм. Тэрэ үеэр баруун нюдэнэйнь хараса элүүр байха үеынхиин арбанай нэгэ хубиһаа дээшэ бэшэ. Харин зүүн нюдэниинь оройдоо харахагүй болошоһон байба.

Тэрэ гэһэнһээ хойшо хоёр һара үлүүтэй саг үнгэрөө. Институдай мэргэжэлтэд Индрын нюдэнэй харасые һэргээгээ. Академик Филатовай бэлигтэй шаби, профессор, медицинын эрдэмэй доктор Давид Бушмич юушье харадаггүй зүүн нюдэндэнь операци хэһэн юм. Энэ профессор зургаа мянга гаран хүнэй нюдэндэ операци хэжэ, харадаг болгоһон алдар габьяатай.

Профессортэй хамта врач Ядвига Галацка Индиһээ ерэгшые аргалалсаа. Тусхай эмүүдэй туһаламжаар, мүн Филатовай онол арга хэрэглэн эмшэлэгдэһэн баруун нюдэнэйнь хараса 60—70 процентдэ хүрөөд, улам һайн боложо байһаар.

Медсестра ба няниинууд, клиникын бүхы эмшэд Индрые халуун анхаралаар хүреэлээ. Мүн Индиһээ ерэһэн суднануудай морягууд, Одессэдэхи «Инфлот» агентствын хүдэлмэрилэгшэд Индрые эрьежэ ерэдэг байба. Иимэл операци хүүлэһэн, Индратай нэгэ палатада хэбтэһэн белорус басаган Зина Белобрович эгэшэнь мэтэ болоо. Операциинь урда тээ хүршынгөө һанаае заһадаг, нюдэнэйнь боолтын абтаха хүрэтэр олон хоногой туршада хажуудань һахижа һууһан, удахагүй эдэгэхэш, харадаг болохош гэжэ найдуулдаг байгаа.

Мүнөө Индра Ахуджа нарата юртэмсын үнгэ шарай, үзэсхэлэн һайханиие хараха, юунтэйшье сасуулашагүй зол жаргал заяаһан хүнүүдтэй талархалаа мэдүүлэлсээд тараба.

И. ПИКАРЕВИЧ, АПН-эй корр.

УРАН ЗОХЁОЛОЙ КОНКУРСДО ХАБААДАГТЫ

СССР-эй Дотоодын хэрэгүүдэй министерство ба СССР-эй Уран зохёолшодой холбоон 1969 оной апрелиин 1-hээ 1970 оной апрелиин 1 хүрэтэр Дотоодын хэрэгүүдэй министерствын хүдэлмэрилэгшэд тухай эрхим hайн роман, тууха, пьесэ, киносценари, рассказ, очерк, поэмэ, шүлэг, дуунай конкурс соносхобо.

Конкурсдо эльгээгдэhэн зохёолнууд дотор социалис хуули ёho бэхижүүлхын түлөө тэмсэжэ ябаа милиционернүүд, галай аюул сахигшад, ниитын гурим сахигшад, мүрдэлтын болон ажалаар заhаруулдаг зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй хүшэр хүндэ, габьяа ехэтэ ажал хүдэлмэри харуулагдаhан байха ёhотой.

Конкурсдо 1969 оной апрелиин 1 болотор хаанашье толилогдоогүй зохёолнууд абтаха. Хэрбээ авторнууд зохёолоо 1970 оной апрелиин 1 болотор ямар нэгэн хэблэлдэ толилуулха тухай хэлсэhэн байгаа hаа, тэрэнээ мэдээсэхэ.

Авторнуудые урмашуулха иимэ шангууд тогтоогдонхой:

Эрхим гэгдэhэн роман, повестьнуудай түлөө:
- Нэгэдэхи шан — 1600 түхэриг.
- Гурбан хоёрдохи шан — 1200 түхэриг тус тустаа.
- Гурбан гурбадахи шан — 1000 түхэриг тус тустаа.
- Гурбан урмашуулгын шан — 300 түхэриг тус тустаа

Эрхим гэгдэhэн пьесэ, киносценаринуудай түлөө:
- Нэгэдэхи шан—1000 түхэриг.
- Гурбан хоёрдохи шан—700 түхэриг тус тустаа.
- Гурбан гурбадахи шан—500 түхэриг тус тустаа.
- Гурбан урмашуулгын шан—200 түхэриг тус тустаа.

Эрхим гэгдэhэн рассказ, очеркнуудай түлөө:
- Нэгэдэхи шан—300 түхэриг.
- Гурбан хоёрдохи шан—200 түхэриг тус тустаа.
- Гурбан гурбадахи шан—100 түхэриг тус тустаа.
- Гурбан урмашуулгын шан—50 түхэриг тус тустаа.

Эрхим гэгдэhэн поэмэ, үлхөө шүлэгүүдэй түлөө:
- Нэгэдэхи шан—500 түхэриг.
- Гурбан хоёрдохи шан—300 түхэриг тус тустаа.
- Гурбан гурбадахи шан—200 түхэриг тус тустаа.
- Гурбан урмашуулгын шан—50 түхэриг тус тустаа

Эрхим гэгдэhэн дуунуудай түлөө:
- Нэгэдэхи шан—300 түхэриг.
- Гурбан хоёрдохи шан—200 түхэриг тус тустаа.
- Гурбан гурбадахи шан — 100 түхэриг тус тустаа.
- Гурбан урмашуулгын шан—50 түхэриг тус тустаа.

Эрхим гэгдэhэн шүлэгэй түлөө:
- Нэгэдэхи шан—75 түхэриг.
- Гурбан хоёрдохи шан—50 түхэриг тус тустаа.
- Гурбан гурбадахи шан—25 түхэриг тус тустаа.

Шагналда хүртэhэн зохёолнуудай авторнуудта мүн СССР-эй Уран зохёолшодой холбооной, Дотоодын хэрэгүүдэй министерствын дипломууд барюулагдаха.

Эрхим зохёолнуудые шэлэн абахын тула тусхай жюри томилогдонхой. Шагналда хүртэhэн зохёолнууд хэблэлдэ толилогдохо, театрнууд, киностудинууд, телевидени болон радиогоор тунхаглагдаха.

Конкурс хаамал байха. Зохёолнууд машинкаар сохигдоhон байха ёhотой. 1969 оной апрелиин 1-hээ 1970 оной апрелиин 1 болотор абтаха. Москва хото, Огаревой гудамжа, 6, СССР-эй Дотоодын хэрэгүүдэй министерство — «Конкурсын жюридэ» гэhэн адресаар эльгээгдэхэ. Зохёолнуудай авторай нэрэнүүд нюуса (под девизом) байха ёhотой. Тиимэhээ тусгаар конверт соо зохёолшын нэрэ, обог, адрес, мүн зохёолойнь нэрэ заагдаhан байха ёhотой.

Конкурсдо эльгээгдэhэн зохёолнууд hөөргөө бусахагүй.

СССР-эй ДОТООДЫН ХЭРЭГҮҮДЭЙ МИНИСТЕРСТВО.
СССР-эй УРАН ЗОХЕОЛШОДОЙ ХОЛБООН.

Ленинскэ суртал бодолдо үнэн байдаг

СОФИ. (ТАСС). Ленинние ёhолон хүндэлжэ байхадаа, Советскэ Союзай Коммунис партиин илалтануудые, совет арадай илалтануудые, манай аха дүү партинуудай, арадуудай нэгэдэлые, дайшалхы хани барисаае бидэнэр мэдэрнэбди гээд «Работническо дело» газетэ В. И. Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй ойе hайндэрлэхэ тухай Болгариин Коммунис партиин ЦК-гай тогтоолдо зорюулагдаhан түрүү бэшэг соогоо тэмдэглэнэ. Ленинэй сэсэн мэргэнээр урид харааhан байгуулалтада хамаатай байhаараа, тэрэнэй агууехэ захяа заабаринуудые бодотоор бэелүүлжэ байhан ороной эрхэтэд байhаараа бидэнэр омогорхонобди, баясанабди гээд газетэ тэмдэглэнэ.

АМЕРИКАНЕЦУУД ДУРАА ГУТАНХАЙ

ВАШИНГТОН. (ТАСС). Ракетаhаа хамгаалха түхеэрэлгэнүүдые бодхохо тухай США-гай правительствын шиидхэбэриhээ уламжалан, американ олонниитын дураа гутажа байhыень өөhэдынгөө hунгагшадhаа сенаторнуудай, конгрессменүүдэй абаhан бэшэгүүдhээ эли тодоор харагдана. Ракетаhаа хамгаалха хэмжээнүүдые буруушаалга бэшэгүүдэй 80 хүрэтэр процент соонь мэдүүлэгдэнэ. Ракетаhаа хамгаалха түхеэрэлгэнүүдые барихын тулада мүнгэ зөөри hомолхоhоо арсахыень хуули гаргагшадые жиирэй американецууд уряална. «Сейфгард» гэдэгэй проектые бэелүүлгэдэ хэдэ миллиард долларой хэрэгтэй болохо байhанда тэдэнэй анхаралые дахин дахин хандуулна. Тиихэдэ энэ мүнгэ зөөри дотоодын хэдэ хэдэн шухала асуудалнуудые шиидхэхын—хэдэн олон миллион американецуудай үлэсхэлэн ба үгытэй байдал усадхахын, городуудтахи отог балгааhануудые үгы болгохын, гэм олоор хэлгые зайсуулхын тулада орондо угаа шухала хэрэгтэй болохо байна.

ХАШАЛТА ХЭhЭЭЛТЭ ХЭГДЭНЭ

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). США-гай зүгhөө дэмжэгдэдэг Грециидэхи сэрэгэй бүлэг зобоохо тулхаха, алаха хюдаха талаар үзэгдөөгүй муухай засаг түрые байгуулаа гээд «Лук» журналай hүүлшын номёрто тэрэнэй редактор Христофер Рен бэшэнэ.

Али бүхы талаар дурагүйлхэлгые дарахын тулада 1967 оной апрельдэ урбалтын болоhонhоо хойшо сэрэгэй бүлэг хэдэн олон мянган хүниие түрмэнүүдтэ хаагаа гээд тэрэ гэршэлэн бэшэнэ.

Ренай хэлэнэхэй ёhoop, 200 грек интеллигентүүд, студентнүүдэй ба бусадай хүби заяан тухай тэрэ бэеэрээ мэдэжэ абаhан байна. Эдэ хүнүүд Афинын асфалиин (политическэ полици) түрмэнүүд соо hууха, үзэгдөөгүй муухайгаар зобоогдоhон тулаагдаhан байха юм.

Тэдэнэй нэгэн грек актер Перике Коровессис Грециhээ зугадан тэрьелжэ шадаhан байгаа. Асфалиин агентнуудаар яажа арестовалагдаhан тухайгаа тэрэ Рендэ хөөрэжэ үгэhэн байна. «Коммунис литература» гэжэ тоолон, Аристотелиин, Софоклын, Эсхилэй номуудые тэрэнhээ хуряажа абаа, Афинын асфалиин подвалнууд соо неделиин турша соо хааж байгаа. [illegible] Хаалтада hуйhан бусад хүнүүдэй зобоолго тулхалга тухай хөөрэхэдөө, американ журналист тэрэниие гестаповецуудай ябуулгануудтай адлидхан сасуулна.

Ямаршье хүнүүдые—нарайлха эхэнэрнүүдые, үбгэдые болон үхибүүдые зобоно тулхана, тэдэниие амидыгаар газарта булана, далай руу хаяна, хутатаар халхана. Сэрэгэй бүлэгэй албадан захиргаалжа [illegible]

Спорт

ХОЁРДОХЁО ШҮҮГДЭБЭ

СССР-эй футболистнуудай дунда хоёрдохи бүлэгэй «А» класста наадажа эхилhэн спортсменүүд ээлжээтэ — гурбадахи уулзалгаяа үнгэргэбэ. Энэ үдэр наадаhан манай зоны арбан хоёр команда соохоо гурбан командань бүлта шүүhэн, зургаанинь тэнсэhэн байна. Жэшээлхэдэ, Барнаул хотын «Динамо» өөрынгөө талмай дээрэ Владивостогой «Луч» командатай наадахадаа, айлшадаа 1:0 тоотойгоор шүүгээ. Түрүүшынгээ хоёр наадандаа шүүhэн Хабаровскын СКА команда зонынгоо эрхим футболистнууд — Омскын «Иртыш» командатай гурбадахи уулзалгаяа үнгэргэжэ, наадаяа 2:2 тоотойгоор түгэсхэhэн байна. Манай «Сэлэнгэ» команда гурбадахи уулзалгаяа үнгэргэжэ, Челябинскын «Локомотив» бүлгэмэй футболистнуудта айлшалhан юм.

Ерэн минутын туршада манай футболистнууд нэгэншье бүмбэгэ оруулангүй, талмайн эзэдтэ 2:0 тоотойгоор шүүгдэhэниинь халагламаар. Өөрынгөө талмай дээрэ наадаhан Красноярскын «Рассвет» Томскын «Томлестэй», тиихэдэ Эрхүүгэй «Аэрофлот» Кемеровэй «Кузбасс» командатай уулзахадаа, наадануудаа тооё 1:1, 0:0 болгожо тэнсэhэн байна. Тиин эдэнэр өөhэд өөhэдтөө нэжээд очко бэшүүлбэ.

Свердловскын «Калининец» команда өөрынгөө талмай дээрэ Шэтын СКА командатай наадахадаа, айлшадаа 1:0 гэhэн тоотойгоор шүүгээ.

Гурбадахи уулзалгын удаа хоёр команда — Хабаровскын СКА, Барнаулай «Динамо» тус тустаа 5—5 очкотой болоод түрүүлжэ ябана. Челябинскын «Локомотив» дүрбэн, Омскын «Иртыш» гурбан очкотой болобо. Нүгөөдүүлынь, тэрэ тоодо манай «Сэлэнгэ» команда хоёр—хоёр очкотой болоо. Эндэ Владивостогой «Луч», Шэтын СКА нэжээд очкотой болоод ябана.

Удаадахи наадануудаа уржадар үнгэргэгдөө. Манай «Сэлэнгэ» команда Свердловск хотын «Калининец» бүлгэмэйхидтэ айлшалаа. Эдэнэрэй наадан ямараар үнгэрөө хаб гэhэн мэдээсэлые газетымнай хожомой номерто уншаарайт.

Т. БАДМАИН.

hУР ХАРБАЛГААР ШАЛГАРБА

hур харбалгаар «Урожай» гэжэ hайн дуранай спортивна бүлгэмэй облсоведэй түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөөн болобо. Тус мүрысөөндэ Баргажанай, Улаан-Үдын хүдөөгэй аймагай, болон Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай институдай hур харбаашад, хамта арба найман хүн хабаадаа.

Табин, гушан метрэй зайhаа харбалгада хамта дээрээ 491 очко абаhан спортын мастер Вячеслав Гуров эрэшүүлэй дунда эрхимлэбэ. Багшанарай институдай студент Цыгунжап Будаев 451 очко абажа, хоёрдохи hуурида, тиихэдэ Баргажанай түлөөлэгшэ Гармаев 431 очко абажа, гурбадахи hуурида гарба. Эхэнэрнүүдэй дунда Баргажанай аймагай дунда hургуулиин багша, спортын мастер Галина Эрдынеева 418 очкотойгоор эрхимлэбэ. Хоёрдохи hуурида багшанарай институдай студентка Будаева гараа.

Эдиршүүлэй дунда 346 очко абаhан Цыренжап Будаев эрхимлэжэ, 268 очко абаhан Цыбиков хоёрдохи hуурида, 250 очкотой болоhон Сандабкин гурбадахи hуурида гараба.

294 очко абаhан Баргажанай аймагай Дынжу Очирова басагадай дундаhаа түрүүлбэ.

hур харбалгаар РСФСР-эй «Урожай» бүлгэмэй түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөөн июниин 14-hөө 19 хүрэтэр Яхадта болохо юм. Тэрээндэ манай республикын найман hур харбаашад ошохо байна.

Б. ЦЫДЕНОВ.

26 ЧАС СОО 906 КИЛОМЕТР

Майн нэгэнэй hайндэрөөр эхилhэн велосипедистнүүдэй холын урилдаан майн 9-нэй үдэр түгэсхэгдэбэ. Энэ hонин урилдаанда республикымнай 35 бэрхэшүүл хабаадажа. В. И. Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй ойн угтамжада зорюулаа.

Майн 9-нэй үглөөгүүр Улаан-Үдын Соведүүдэй талмай дээрэ хүн зон олон сугларанхай, велосипедистнүүдээ хүлеэн хүхинэнэ. Урилдаанай hүүлшын шата Мухар-Шэбэр Улаан-Үдэ хоёрой хоорондохи замаар үргэлжэлүүлэгдэбэ. Энэ замда тэдэниие угтаашад — машинатай, мотоциклэдтэй, велосипедтэйшье хүнүүд олон байгаа.

Нийслэл хотын талмай дээрэ «Лидер» гэhэн бэшэгтэй ягаан майкатай залуу хүнэй хурдан гүйдэлөөр гаража ерэхэдэ: «Юрий, гоё!», «Бэрхэш!» гэлдэн, альга ташалгаар угтабад. СССР-эй спортын мастер Юрий Кокорин холын аян замай урилдаанда түрүүлжэ ерэбэ ха юм. Урилдаанай түгэсхэлэй зургаан шата дабалганда энэ суута спортсмен хэндэшье хүсэгдөөгүй. Эдэ үдэрнүүдтэ бүхы 906 километр зайе гаталха үедэнь хүндэ дабаан, hалхи шуурганай, саhа бордоhотой сагууд дайралдаа. Мүрысэгшэд эдэ бэрхэшээлнүүдые эрэлхэгээр дабажа, бэе махабадай, хүсэл зоригой талаар эрхим хатуужалтай, шадабари мэргэжэлээрээ түгэс байhанаа харуулаа.

Урилдаанда эрхимлэhэн Юрий Кокорин 906 километр зайе ниитэ дээрээ 26 час 11 минута соо гаталаа. Тэрэнэй удаа ерэhэн Николай Зайцев 20 минута 42 секундаар гээгдэжэ, хоёрдохи hуурида гараа. Хоёрдохиhоо 3 минута 10 секундын зайтай ерэгшэ Александр Арефьев гурбадахи hуури эзэлhэн байна.

Хурдаараа, мүн урилдаанай үедэ алдуу дутагдалгүй байлгаараа Ю. Кокорин бүгэдыень илажа, 32 очкотой болоод, эрхим hуури эзэлээ. Энэ талаар спортын мастер Рыжаков 26 очкотой байжа, хоёрдохи, Н. Копысов гурбадахи hуури эзэлээ.

Урилдаанай дүнгүүдые хабаадалсаhан командануудта хубаарилан гаргахада, «Ажалай резервнүүдэй» команда түрүүлээ. Хоёрдохинь «Спартак» бүлгэмэйхид, гурбадахидань «Ажалай резервнүүдэй» хоёрдохи команда гараа.

Мүрысөөндэ хабаадагшадта хани халуун угтамжа эмхидхэгдээ. Түгэсхэлэй жагсаал дээрэ мүрысөөндэ илагшадта шангууд барюулагдаба. Велосипедээр холын аян замай урилдаанда түрүүлhэн Юрий Кокорин республикын чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэhэн байна.

Л. БОБЫКИН.

Буряадай хүдөө ажахын институдай студентнэрэй дунда дүрэ буляалдажа барилдалга спортын нилээд дэлгэрэнги зүйл болонхой. Энэнышье гайхалгүй. Ушарынь хадаа тус институдта спортын мастернууд В. Баймеев, В. Иванов гэгшэд залуу хүбүүдые өөhэдынгөө шадабарида hургажа байдаг. Дурсагдагша институдта hуража эхилхэhээ хойшо барилдаанай секцидэ ябажа дүршэhэн олохон спортсменүүд республикымнай барилдаашадай суглуулагдамал командада оруулагданхай юм.

hаяхан хүдөө ажахын институдай спортын зал соо факультедүүд хоорондын түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөөн илалтын hайндэртэ зорюулагдаhан байгаа.

Илангаяа механизациин факультет олоншье, хүсэтэйшье барилдаашадые энэ мүрысөөндэ табяа. Жэшээлхэдэ, Олег Тё, Вениамин Тумурхонов, Михаил Хандаев, Юрий Боноев, Вячеслав Манжуев, Иннокентий Бахрушкин, Геннадий Махутов, Николай Лесков болон Геннадий Аникеев, мүн бусадшье тэмсэл бүхэнөө амжалтатайгаар түгэсхэжэ, олон очко абаhан, факультедээ түрүү hуурида гаргаhан байна. Хоёрдохи, гурбадахи hууринуудта тус тустаа ветеринарна, зоотехническэ факультедүүд гараа.

Энэ мүрысөөндэ тэмсэл бүхэнөө булюу бэрхээр дүүргэhэн механизациин факультедэй дүрбэдэхи курсын студент Юрий Боноев командадаа илангаяа олон очко бэлэглээ. Ю. Боноев 68 килограмм хүрэтэр шэгнүүртэнтэй барилдадаг.

Буряадай АССР-эй хоёр удаа чемпион болоhон Николай Очиров (ветеринарна факультет) байгша оной Улаан-Үдын чемпион Геннадий Махутов (механизациин факультет) хоёрой тэмсэл тэнсэлгээр дүүрэhэн байна.

Ц. ТЫХЕНОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Юрий Боноев.
Авторай фото.

ШАТАР

ЧЕМПИОНОЙ ИЛАЛТА

Дэлхэйн чемпионой нэрэ зэргын түлөө тэмсэгшэд Тигран Петросян Борис Спасский хоёрой 11-дэхи наадан майн 13-да түгэсэбэ. hүүлшын гурбан наадан удаа дараалан дэлхэйн чемпионой амжалтаар үнгэрөө. Наймадахи нааданай эсэстэ 2,5 очкогоор гээгдэжэ ябаhан Тигран Петросян удаадахи партинуудаа эрхим шадабаритайгаар наадажа, гээгдэлээ хүсүүлээд, мүнөө хоюулан адлихан 5,5:5,5 очкотойнууд болобо.

Нааданай түгэсхэл хүрэтэр үшөө 13 парти үлөө. Дээдын эдэ хоёр шатаршад өөhэдынгөө мэргэн шадабари, зориг хүсэлые гарган саашадаа наадахань дамжаггүй. Хараял даа, хэниинь илагша aаб!

ГАПРИНДАШВИЛИИН ДУРАДХАЛААР...

Эхэнэр шатаршадай дэлхэйн түрүү hууриин түлөө Нона Гаприндашвили Алла Кушнир хоёрой 11-дэхи наадан майн 13-най үдэр үргэлжэлжэ, 29-дэхи ябадалай удаа Гаприндашвилиин дурадхалаар тэнсэлгээр дүүрэhэн байна.

Мүрысөөнэй дүн—7:4 тоотойгоор Гаприндашвили түрүүлжэ ябана.

„ҮНЭН": МАОГАЙХИДАЙ ПОЛИТИЧЕСКЭ ХАРА МЭХЭТЭ ЯБУУЛГА ТУХАЙ

УЛААН-БААТАР. (ТАСС). «КПК-гай IX съездын дүнгүүдые тайлбарилhан статья «Үнэн» газетэ толилоо. Энэ «съезд» марксистнууд-ленинецүүдэй коммунис партиин съезд гэжэ тоолодог ойлгомжотой ямаршье холбоогүй, эртээнhээ түсэблэгдэhэн политическэ хара мэхэтэ ябуулганууд болоно» гээд газетэ онсолон тэмдэглэнэ.

Мао Цзэ-дунай бүлэг хадаа «КПК-гай IX съезд» зарлахадаа, өөрынгөө дээрэнхы хархис hанаашалгануудые бэелүүлхын тулада арадта харша, социализмда харша зорилго урдаа табиhан байгаа. Тиимэhээ «Соёлой хубисхалай» үедэ гуримгүй боложо задагайрhан Хитадай экономическа байдал, ажалшадай байдал hайжаруулха бодото замууд гэхэ зэргын олон миллион тоото хитад арадай hанаанда мүнөө юунhээшье ехээр орожо байhан асуудалнууд «съезд» дээрэ зүбшэн хэлсэгдээгүй.

Маогайхидай эмхидхэhэн «КПК-гай IX съездые» бодото коммунистнуудай съезд гэжэ нэрлэхын аргагүй байhанай баhа нэгэ горитой шалтагаан бии гээд «Үнэн» мэдүүлнэ. «Съездые» эмхидхэгшэд парти доторой демократиин бүхы органуудые, мүн делегадуудай hунгагдадаг байха гол ёhонуудые сахингүйгөөр, «агууехэ залууршанда» hохорлигоор шүтэхэ талаар илангаяа шалгарhан хүнүүдые юрэл суглуулhан байна. Тэдэнэй олонхинь сэрэгэйхид, тэрэшэлэн орон дотор бүхы шатын партийна организацинуудые, арадай засагай органуудые намнан тараалгада добтологшодой үүргэ дүүргэhэн эдэбхитэй хунвэйбинүүд болоно. «Уссури мүрэн дээрэ совет хилын харуулшадые буудаhан маоис хүйхэрнүүд «хүндэтэ делегадууд—баатарнууд» гэжэ тоологдон, съезд дээрэ байлсаа.

Парти ба гүрэнэй хүтэлбэриие булимтаран абаха гэжэ Мао олон жэлэй турша соо өөлдөhөн байгаа гээд статья соо заагдана. Хитадай компартиин хэдэн олон миллион эрхим хүбүүд, басагадые хэhээжэ хюдажа, энэ зорилгоёо Мао түйлажа шадаа. Армиие, националис үзэлөөр мунхаруулагдаhан залуушуулые хэрэглэн, Мао өөрынь hанал бодолые зүбшөөдэггүй хүнүүдые шэрүүн шангаар хэhээжэ ба алажа хюдажа, Хитадай компартида—дэлхэйн коммунис хүдэлөөнэй тон томо отрядуудай нэгэндэ угаа ехэ хохидол ушаруулаа, хитад ажалшадай социалис түйлалтануудта түбэг татаа.

Мүнөө Мао ба тэрэнэй туhамаршанар парти ба гүрэн дотор хүсөөр хэгдэhэн урбалтые «КПК-гай съездын» нэрээр халхабша хэжэ батадхаба гэшэ. Итэжэ КПК-гай VIII съездын хараалhан хараа шугамhаа хүсэд арсаhан тухайгаа, марксизм-ленинизмын, пролетарска интернационализмын агууехэ гол ёhонуудhаа сухариhан тухайгаа Мао Цзэ-дун үнэндөө тусхайтаар мэдүүлбэ гэшэ.

Маогайхидай шэнээр байгуулhан «парти» өөрынгөө үзэл бодолой талаар жэжэ буржуазно-националис организаци болоно гээд статья соо тэмдэглэгдэнэ. Энэ парти хадаа армитай хамта сэрэгэй-хойрог засаг түрын үгэ дууламгай туhамаршань, социалис оронуудай аха дүү партинуудта, дэлхэйн бүхы коммунис хүдэлөөндэ эсэргүү hүйдхэлтэ ябуулга хэхэ зэбсэгынь болохо үүргэтэй.

Агууехэ Октябриин Эхэ орон—Советскэ Союзда, ленинскэ КПСС-тэ эсэргүү, социалис оронуудай бусад аха дүү партинуудта эсэргүү тэмсэлые гадаадын политическэ ябуулгын талаар өөрынгөө шэнээр байгуулагдаhан организациин үмэнэ гол зорилгонууд болгон Маогай бүлэг табиhан байна гээд «Үнэн» тэмдэглэнэ.

«Съездын» хүдэлмэри ба тэрэнэй документнүүд юун тухай харуулнаб гэхэдэ, съезд эмхидхэгшэдтэ зарим бэрхэшээл тохёолдоо. Этээл иимэhээ «Соёлой хубисхалые» үргэлжэлүүлхые «съездын» шиидхэбэринүүд уряална. Энэ ямар удхатайб гэхэдэ, Хитадта маогайхид хашалта хэhээлтые, үнэн сэхэ коммунистнуудые болон хитад арадай эрхим түлөөлэгшэдые доромжолуулгые саашадань үргэлжэлүүлхэ байна.

АГААРАЙ ДАЙДА ХАМГААЛАГДАНА

ХАНОЙ. (ТАСС). ДРВ-гэй газарые бомбодолгые үтэ дуугүйгөөр болюулха тухай США-гай нёдондо жэлэй ноябрьта соносхоhоноо хойшонхи үе соо ДРВ-гэй газар дээрэ 44 американ самолёт буудуулан унагаагдаа гээд ВИА агентство мэдээсэнэ.

УРДА ВЬЕТНАМАЙ ПАТРИОДУУДАЙ ДОБТОЛГО

ЛОНДОН. (ТАСС). Урда Вьетнамай патриодууд дайсанай 89 элдэб бүхэлэлтэ, түхеэрэлгэнүүдые майн 11-нэй hүни миномёдоор, ракетэнүүдээр буудаа. Сайгоной, Хюэ ба табан провинциин центрнүүдэй элдэб түхеэрэлгэнүүд буудуулагдаа гээд Рейтер агентствын корреспондент Сайгонhоо мэдээсэнэ.

БЕЛЬГИ. Льежhээ эхилээд Турнэ хүрэтэр нэмжыhэн «хара» районуудай хүн зон hаяхан олон түмэнэй хабаадалгатай демонстрацида гараа. Бельгиин урда талын Валлони гэдэг экономическа талаараа ядуу райондо анхарал хандуулха гэhэн зорилго тэдэнэр урдаа табяа. Демонстрацида хабаадагшад «Ажалгүй хүнүүдэй олошоролгые зогсоохо!», «Предприятинуудые хааха ябадал болюулха» гэhэн лозунгнуудые барьяад ябаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 50 мянган хүнэй хабаадалгатай Шерлеруада болоhон демонстраци.

ТАСС-ай фотохронико.

„ПРАВДА БУРЯТИИ" МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Нэгэдэхи хуудаhанда: хабарай тарилгын хэр ябажа байhан тухай материалнууд. ТАСС-ай мэдээсэл. Промышленна предприятинуудай хоорондо болоhон мүрысөөн.

Хоёрдохи хуудаhанда: «Хүдөө ажахын артелиин уставай [...]тые зүбшэн хэлсэжэ [...]» рубрика доро [...] дакница ерэhэн бэшэгүүд.

Гурбадахи хуудаhанда: [...] зоной урин балеге [...] хай Л. Мартыновай [...] Ленин. Түрэл хэлэ [...]

Дүрбэдэхи хуудаhанда: нютагай hонин. Спорт. [...] саанаhаа ерэhэн телеграм[...] Соносхолнууд.

СЭНХИР ЭКРАНУУДТА

18 часhаа «Үбгэн Мороз хаанабши?» гэhэн кукольна фильм. 18. 15 минутаhаа «1000 хсолой» гэhэн хүгжэмтэ фильм. 19 часhаа холо, ойрын hонин. 19.20 минутаhаа «Худөөгэй галнууд» гэhэн дамжуулга 20.05 минутаhаа «Динозаврнуудай хада» гэhэн мультфильм. 20.15 минутаhаа «Нүхэр» гэhэн тележурнал. 20.50 минутаhаа Челябинскын телестудиин фильм. 21.10 минутаhаа хүгжэмтэ хоорой үдэшэ. 21.50 минутаhаа ТАСС-ай мэдээсэл. 21.55 минутаhаа кинофильм.

НЮТАГ НЮТАГАЙ hОНИ[...]

ЭРДЭМЭЙ ДОКТОРНУУ[...] БОЛОБО

hүүлэй жэлнүүдтэ Доржи [...]заровай нэрэмжэтэ багш[...] институдта эрдэмэй үшө [...] доктор нэмэбэ.

Тус институдай бурхад [...] литературын кафедрын баг[...] хаил Петрович Хамаган[...] жэлдэ өөрдөсөтэйгөөр х[...] нэйнгөө удаа, hаяхан М[...] тодо Н. К. Крупскаягай [...] тэ багшанарай институтта [...] ско диссертацияа эрхим[...] гаалба. «Буряадай аман [...] түүхэ» гэhэн диссертаци[...] буряад совет литератур[...] жэлтын замда нилээд ех[...] болобо. Нүхэр М. П. Хам[...] диссертацияа хамгаалха [...] хэлэ бэшэгэй эрдэмэй доктор[...] фессор Б. К. Пашков, [...] Педагогическа науканууд[...] миин гэшүүн-корреспондент[...] бэшэгэй эрдэмэй доктор, [...] сор М. Я. Сироткин, хэлэ [...] эрдэмэй доктор, профессор [...] Водовозов болон бусад [...] өөрынь оппонентнууд бай[...] шэhэн диссертациень ша[...] үндэр сэгнэлтэ үгөө.

Мүн баhа түүхын [...] багша Д. Б. Улымжиев [...] үдэрнүүдтэ Ленинград хот[...] верситедтэ мүн лэ доктор[...] сертаци амжалтатайгаар х[...] ба.

Иигэжэ багшанарай ин[...] эрдэмэй докторнуудай нэр[...] тэй 4 багшанар бии бол[...]

В. ЧИМ[...]

Улаан-Үдэ.

САХАРИГТАЙ[...] ШУРХЫ

Оронго голой шугы соогу[...] шубуудай дуун таhарнаг[...] мэнэ набшалхаяа байhа[...] шугын оройгоор хабарай [...] hэбшээн hэбихэдээ, шугые [...] үе үе шубуудай дууе ду[...] абаашан, үлгыдэhэн мэтээр [...]

Эртэ үглөөнэй эдэ бүгэд[...] амгалан дуу хүгжэм аяр[...] жа, охотовед Игорь Васил[...] ряшов голые уруудан ал[...] хэлнэ. Уhанай шубуудые [...] рюултай энэ үедэ гүрэнэй [...] дэhэн ушарай үзэгдөөгүй[...] байна даа гэжэ тэрэнэй [...] ябатар гэнтэ ирдань, голой [...] тохойдо «түн-нн» гэжэ б[...] лүүгээр hүрэхэ сүүрятаа[...] даа, бузар! «Буутай шуу[...] даhан шубуутайшни энэ [...] хаб» гэжэ гүбэрөөд, Игорь [...] вич браконьерэй буугай h[...] сэхэ шэглэн шамдаба.

[illegible]

Редактор Ц. Ц. ЦИБУ[...]

Уран зохёолшо Ц[...] [illegible] ЖИМБИИН Хүүм[...] [illegible]

Гор. Улан-Удэ, [...] Управления по печати [...] Министров БурАССР. Н-03490. Зак. [...]